

ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ 48

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ-ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ-ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2011

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ▷ Συγκριτική παρουσίαση όλων των μεταβολών στη λίστα Βαρέων-Ανθυγιεινών Επαγγελημάτων
- ▷ Ηλικία και εργατικά ατυχήματα
- ▷ Υγιεινή και ασφάλεια στη γεωργία: Ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση
- ▷ «Καταλαμβάνοντας τους Ανθρώπους» - Χτίζοντας κουητούρα ασφαλείας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Editorial 3

Τα νέα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

- Νέο Διοικητικό Συμβούλιο ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. 4
- Πρόγραμμα «Hygeia in Kallikratis» - Ολοκλήρωση μελέτης πεδίου..... 4
- Συμμετοχή του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην 76η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (10-18/9/2011)..... 4

Άρθρα

- Συγκριτική παρουσίαση όλων των μεταβολών στη λίστα Βαρέων - Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων. Επεξεργασία: Β. Δρακόπουλος..... 5
- Ηλικία και εργατικά ατυχήματα. Των Π. Κατσακίωρη και Ι. Παπαϊωάννου..... 19
- Υγιεινή και ασφάλεια στη γεωργία: Ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση. Της Ε. Βεντούρη..... 21
- «Καταλαβαίνοντας τους Ανθρώπους» - Χτίζοντας κουλούρα ασφαλείας. Του Κ. Λιάπη..... 23

Διεθνές Περισόκιο

- Λήξη της εκστρατείας «Ασφαλείς και υγιείς χώροι εργασίας» 2011 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας (EU-OSHA)..... 25
- Οι νικητές του διαγωνισμού φωτογραφίας 2011 του EU-OSHA 25
- Οι διασώστες χρήζουν καλύτερης προστασίας ΕΑΥ 25

Ξέρετε ότι...

Επιμέλεια: Ε. Καταγή..... 26

Λόγος και Εικόνα

- Η Φάμπρικα. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς..... 27

Επικαιρότητα

- Διαγωνισμός φωτογραφίας με θέμα «Προστασία της υγείας στην εργασία» για μαθητές γυμνασίων και γενικών λυκείων 27
- Συμπόσιο για την Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια - Καινοτομίες και πρακτικές εφαρμογές..... 28
- Εσπερίδα στην Ένωση Ελλήνων Χημικών 28
- Ημερίδα για ενημέρωση των ΜΜΕ σε θέματα ΑΥΕ..... 29
- Σεμινάριο για τη σήμανση CE (CE Marking) 29
- 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον έλεγχο του καπνίσματος «Μαθαίνω να μην καπνίζω» 29
- ✓ **Νομοθετικές εξελίξεις.** Επιμέλεια: Α. Δαϊκού..... 30
- ✓ **Συνέδρια - Ημερίδες - Εκθέσεις.** Επιμέλεια: Κ. Καψάλη 32

Βιβλιογραφία

Σκόνες (Μέρος Α') Επιμέλεια: Φ. Θωμάδακη..... 33

Βιβλιοπαρουσίαση

- Toxicology and Risk Assessment - A Comprehensive Introduction. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς..... 34
- Risk Assessment of Chemicals - An Introduction. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς..... 34
- ULLMANN'S Industrial Toxicology. Επιμέλεια: Σ. Δοντάς..... 34

Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από το Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. 35

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ιδιοκτήτης

Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής
και Ασφάλειας της Εργασίας

Εκδότης

Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

Συντακτική Επιτροπή

Μηνάς Αναλυτής, Εύη Γεωργιάδου, Σπύρος Δοντάς, Σπύρος Δρίβας,
Εβίτα Καταγή, Κωνσταντίνη Καψάλη, Δήμητρα Πινότσου

Δ.Σ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Πρόεδρος: Θ.Κ. Κωνσταντινίδης

Αντιπρόεδροι: Ανδρέας Κολλάς, Αναστάσιος Παντελάκης

Μέλη: Ιωάννης Αδαμάκης, Θεόδωρος Δέδες,

Ευθύμιος Θεοχάρης, Ρένα Μπαρδάνη, Χρήστος Παπάζογλου,
Ευστάθιος Πολίτης

Τηλ.: 210 8200100

Φαξ: 210 8200222

E-mail: periodical@elinyae.gr

Διεύθυνση στο διαδίκτυο: <http://www.elinyae.gr>

Ταχ. διεύθυνση: Λιοσίων 143 και Θειραίου 6,
104 45 Αθήνα

ISSN: 1108-5916

Τα κείμενα και την έκδοση επιμελείται
η Εβίτα Καταγή από τις Εκδόσεις του Κέντρου Τεκμηρίωσης
και Πληροφόρησης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Οι απόψεις και οι αναλύσεις των άρθρων
και των επιστολών δεν εκφράζουν απαραίτητα τις
θέσεις του περιοδικού.

Δεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή μέρους
ή όλου του εντύπου, με οποιονδήποτε τρόπο,
χωρίς αναφορά της πηγής.

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ

Σόλωνος 98 - 106 80, Αθήνα

Τηλ. Κέντρο: 210 3661200, Φαξ: 210 3661232

<http://www.livanis.gr>

Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι από την προσωπική συλλογή
του κου Σ. Δρίβα, Ιατρού Εργασίας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Οι όμορφες ιδέες **όμορφα** καίγονται

Όλα τέλειωσαν μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα: μια πρόταση που είχε συνδιαμορφωθεί από ειδικούς επιστήμονες και εκπροσώπους των δύο πολυπληθέστερων συνδικαλιστικών οργανώσεων της χώρας, για την οποία έγιναν αναλυτικές νομοτεχνικές προσεγγίσεις από υπηρεσιακούς παράγοντες στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και το Ι.Κ.Α., δεν έφτασε τελικά στο *Ελληνικό Κοινοβούλιο*. Πρόκειται για τη σύσταση *Φορέα Ασφάλισης Επαγγελματικού Κινδύνου* (Φ.Α.Ε.Κ.), που εδώ και μια δεκαπενταετία συζητιέται η καθιέρωσή του.

Η αντίρρηση που εύκολα μπορεί κανείς να φανταστεί ότι διατυπώθηκε αφορά στην ανυπαρξία μελετών για τη διακύμανση του ασφαλιστρου. Κι από το σημείο αυτό ξεκινά ο συλλογισμός: Είναι απόλυτα σαφές ότι κάθε κλάδος υφίσταται επαγγελματικές εκθέσεις που ποτέ στη χώρα μας δεν αποτιμήθηκαν με επιστημονική προσέγγιση στο πλαίσιο επιδημιολογικών μελετών και ερευνών επαγγελματικής επικινδυνότητας. Ο μόνος αρμόδιος οργανισμός για την κατάστρωση και υλοποίηση τέτοιου τύπου μελετών είναι ασφαλώς το *Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας*, που μέσα από τη συνέχεια των δραστηριοτήτων του ασχολείται εδώ και μια δεκαετία τουλάχιστο με κλαδικές μελέτες επικινδυνότητας στην εργασία. Η πρόθεση είναι σαφής: να αποτυπωθεί η υπάρχουσα κατάσταση, ώστε να λαμβάνονται τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα στο πλαίσιο σχεδιασμού πρωτογενούς πρόληψης που έχει πολυεπιστημονικό χαρακτήρα. Αυτή περίπου είναι και η πρόταση στην οποία κατέληξε η *Τεχνική Ομάδα Εργασίας* που συγκροτήθηκε για το σκοπό αυτόν και απαρτιζόταν από στελέχη του επιστημονικού προσωπικού του *Ελληνικού Ινστιτούτου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας*.

«Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στο πλαίσιο των καταστατικών στόχων του μπορεί να συμβάλει μέσα από μια πάγια συνεργασία με τον Φ.Α.Ε.Κ. Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένοι τομείς συνεργασίας: στον τομέα της πρόληψης μέσω της ενημέρωσης, πληροφόρησης και εκπαίδευσης, καθώς και της οργάνωσης στοχευμένων προγραμμάτων πρόληψης (ιατρικής και τεχνικής), εκπόνηση μεθοδολογικών εργαλείων (π.χ. εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου, οδηγιών και πρακτικών Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία με έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις για την ελάττωση της επαγγελματικής νοσηρότητας), συνεισφορά στις διαρκείς αναλογιστικές μελέτες, εκπόνηση κλαδικών ερευνών υγείας και ασφάλειας».

Έτσι, ο ρόλος του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. αναδεικνύεται ακόμα σημαντικότερος στο νέο πλαίσιο: αν όντως η πρόληψη είναι επιτακτική απαίτηση της κοινωνίας, ο σχεδιασμός της προαπαιτεί την κατάστρωση ειδικών μελετών, τις οποίες μόνο το Ινστιτούτο με πλήρη επιστημονική ανεξαρτησία μπορεί να φέρει σε πέρας, αξιοποιώντας όλο το προσωπικό του.

Ωστόσο, όλες οι μάχες είναι γνωστό ότι δεν κερδίζονται. Αποσύρθηκαν τελειωτικά τα τρία άρθρα περί επαγγελματικού κινδύνου, δηλαδή η μάχη χάθηκε για το θεσμό πρόσκαιρα. Αλλά το ζήτημα παραμένει αιχμή του δόρατος για τους ενασχολούμενους με την Υγεία και Ασφάλεια των Εργαζομένων εδώ και μια δεκαπενταετία και θα συνεχίσουν, αν όντως καλύπτει υπαρκτές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Χάθηκε μόνο μια μάχη. Και τα δύο καίγονται, ωστόσο, άλλο το δέντρο και άλλο το δάσος...

Θ.Κ. Κωνσταντίνους

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Ορίστηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., το οποίο αποτελείται από τους κ.κ.:

- Θ.Κ. Κωνσταντίνιδη Ειδικό Ιατρό Εργασίας, Αν. Καθηγήτη Ιατρικής Σχολής ΔΠΘ (πρόσωπο κοινής αποδοχής των Κοινωνικών Εταίρων)
- Ανδρέα Κοηλά, Ιωάννη Αδαμάκη, Ευθύμιο Θεοχάρη και Χρήστο Παπάζογλου (εκπροσώπους της ΓΣΕΕ)

- Θεόδωρο Δέδε και Ρένα Μπαρδάνη (εκπροσώπους του ΣΕΒ)
- Αναστάσιο Παντελάκη (εκπρόσωπο της ΕΣΣΕ) και Ευστάθιο Πολίτη (εκπρόσωπο της ΓΣΕΒΕΕ).

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ορίστηκε ο κ. Θ.Κ. Κωνσταντίνιδης και Αντιπρόεδροι οι κ.κ. Ανδρέας Κοηλάς και Αναστάσιος Παντελάκης. Η θητεία του νέου Δ.Σ. είναι τριετής.

Πρόγραμμα «Hygeia in Kallikratis» – Ολοκλήρωση μελέτης πεδίου

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ολοκλήρωσε τη μελέτη πεδίου στο πλαίσιο του προγράμματος Progress: «Hygeia in Kallikratis» σε δείγμα 4.542 εργαζομένων, σε 13 καλλικρατικούς δήμους στην Ελλάδα. Στόχος της μελέτης ήταν η αναγνώριση των προβλημάτων ΥΑΕ και των σχετικών αναγκών των δήμων μετά την αναδιάρθρωση «Καλλικράτη», καθώς και ο εντοπισμός ομάδων εργαζομένων που εκτίθενται σε μεγαλύτερο κίνδυνο.

Οι περιφέρειες του δείγματος ήταν η Αττική, η Κεντρική Μακεδονία, η Πελοπόννησος, η Θεσσαλία, η Ήπειρος, η Κρήτη και τα Ιόνια Νησιά. Στη μελέτη συμμετείχαν όλα σχεδόν τα παραρτήματα του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Για το σκοπό της μελέτης προσαρμόστηκε και μεταφράστηκε στα ελληνικά το PSYRES *ερωτηματολόγιο* που μελετά επιδράσεις της αναδιάρθρωσης (Wiezer et al, 2011).

Συνολικά 1.592 εργαζόμενοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο (35% ποσοστό ανταπόκρισης). Η στατιστική ανάλυση των δεδομένων που προέκυψαν από τη μελέτη πεδίου, θα ολοκληρωθεί τον Ιανουάριο του 2012. Τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν σε μεταγενέστερο τεύχος του περιοδικού.

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., για τη μελέτη αυτή, συνεργάστηκε με την ΠΟΕ-ΟΤΑ και τους δημάρχους των δήμων του δείγματος. Θέλουμε να τους ευχαριστήσουμε θερμά για τη βοήθειά τους στην ολοκλήρωση της μελέτης.

-Wiezer, N., Nielsen, K., Pakkin, K., Widerszal-Bazyl, M., De Jong, T., Mattila-Holappa, P., Mockała Z. (2011). *Exploring the link between restructuring and employee well-being*. CIOP-PIB, Warsaw

Συμμετοχή του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. στην 76η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (10-18/9/2011)

Το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. συμμετείχε με δικό του περίπτερο φέτος στην 76η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης, διοργάνωση που αποτελεί πια παράδοση για τη συμπεριφορά.

Μεγάλος αριθμός επισκεπτών της Έκθεσης στάθηκε στο περίπτερο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. ζητώντας να ενημερωθεί για τις δραστηριότητες του Ινστιτούτου, καθώς και γενικά για τα θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας. Το ιδιαίτερο ενδιαφέρον που έδειξαν πολλοί από αυτούς αποδεικνύει την ανάγκη τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδωτών για πληροφόρηση στα θέματα αυτά.

Συγκριτική παρουσίαση όλων των μεταβολών στη λίστα Βαρέων – Ανθυγιεινών Επαγγελματιών

Επεξεργασία: Βασίλης Δρακόπουλος¹

Δημοσιεύθηκε σε Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως η τελική λίστα βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών όπως υπογράφηκε μετά από σχετική Απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Γιώργου Κουτρουμάνη. Το κείμενο της συγκεκριμένης Απόφασης περιλαμβάνεται στο ΦΕΚ τχ. Β, αρ. φύλλου 2778 με ημερομηνία έκδοσης 02.12.2011.

Για τη διευκόλυνση όλων των ενδιαφερόμενων έγινε

συγκριτική επεξεργασία της παλιάς λίστας του ΙΚΑ και της πρόσφατα εκδοθείσας Απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η σύγκριση επιμερίζεται σε δύο τμήματα: στις Βαριές και Ανθυγιεινές εργασίες, Κατηγορίες επιχειρήσεων και τις Ειδικότητες εργαζομένων, ανεξάρτητα από τις επιχειρήσεις ή τους χώρους εργασίας που απασχολούνται.

A. Βαριές και Ανθυγιεινές εργασίες, Κατηγορίες επιχειρήσεων

(υπογράμμιση: προσθήκες στον τελικό κατάλογο, πλάγια γράμματα έντονα: εξαιρούνται)

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
1) Μεταλλεία Λιγνιτωρυχεία, Ορυχεία, Λατομεία πάσης φύσεως, Ασβεστοποιεία	1) Μεταλλεία Λιγνιτωρυχεία, Ορυχεία, Λατομεία πάσης φύσεως, Ασβεστοποιεία	Οι με οποιαδήποτε ειδικότητα ή ιδιότητα εργαζόμενοι στην παραγωγική διαδικασία, μέσα στον εργοταξιακό χώρο της εξόρυξης μεταλλευτικών προϊόντων, της καμινείας και του εμπλουτισμού του μεταλλεύματος, όπως ο χώρος αυτός προσδιορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, πλην των φυλάκων, θυρωρών και υπαλλήλων γραφείου	Οι με οποιαδήποτε ειδικότητα ή ιδιότητα εργαζόμενοι μέσα στον εργοταξιακό χώρο της εξόρυξης μεταλλευτικών προϊόντων, της καμινείας και του εμπλουτισμού του μεταλλεύματος, όπως ο χώρος αυτός προσδιορίζεται από τις κείμενες διατάξεις, φύλακες και υπάλληλοι γραφείου
1Α) Επιχειρήσεις κατεργασίας του Ξηρού Ασβέστη.	1Α) Επιχειρήσεις κατεργασίας του Ξηρού Ασβέστη.	Οι απασχολούμενοι στη φρύξη, κονιοποίηση του Ξηρού Ασβέστη.	Οι απασχολούμενοι στη φρύξη, κονιοποίηση και τη συσκευασία σε σάκους του Ξηρού Ασβέστη.
2) Οικοδομικές και τεχνικές εργασίες	2) Οικοδομικές και τεχνικές εργασίες	Όλοι οι ασφαλιζόμενοι, βάσει των άρθρων 35-51 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ εξαιρουμένων των όσων αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 εδάφιο γ αυτού.	Όλοι οι ασφαλιζόμενοι, βάσει των άρθρων 35-51 του Κανονισμού Ασφάλισης ΙΚΑ εξαιρουμένων των όσων αναφέρονται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 εδάφιο γ αυτού.
3) Τσιμεντοβιομηχανίες	3) Τσιμεντοβιομηχανίες	Όλο το απασχολούμενο εντός του εργοστασιακού χώρου προσωπικό εκτός των υπαλλήλων γραφείου	Όλο το απασχολούμενο προσωπικό στην παραγωγική διαδικασία εντός του εργοστασιακού χώρου, υπάλληλοι γραφείου
4) Κατεργασία μαρμάρων	4) Κατεργασία μαρμάρων	Εργατοτεχνίτες κοπής και κατεργασίας μαρμάρων καθώς και οι απασχολούμενοι στην παραγωγή - παρασκευή μαρμαροψηφίδων & μαρμαρόσκονης	Εργατοτεχνίτες κοπής και κατεργασίας μαρμάρων καθώς και οι απασχολούμενοι στην παραγωγή - Παρασκευή μαρμαροψηφίδων & μαρμαρόσκονης.
5) Επεξεργασία στόκου γύψου Καολίνης -Τάληκ-Θηραϊκής γης	5) Επεξεργασία στόκου γύψου Καολίνης -Τάληκ-Θηραϊκής γης	Τριβείς - ψήστες-μυλωνάδες - τροφοδότες	Τριβείς - ψήστες-μυλωνάδες - τροφοδότες
6) Κεραμοποιεία -πλινθοποιεία-αγγειοπλάστεια.	6) Κεραμοποιεία -πλινθοποιεία-αγγειοπλάστεια	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό
7) Φορτοεκφορτώσεις ξηράς και θάλασσας	7) Φορτοεκφορτώσεις ξηράς και θάλασσας	Οι απασχολούμενοι κατά κύριο λόγο με την άρση βαρών, χωρίς τη χρησιμοποίηση μηχανικών μέσων για φόρτωση, εκφόρτωση, στοίβαγμα και ταξινόμηση αυτών	Οι απασχολούμενοι κατά κύριο λόγο με την άρση βαρών, χωρίς τη χρησιμοποίηση μηχανικών μέσων, για φόρτωση, εκφόρτωση στοίβαγμα, ταξινόμηση, ζύγιση, τακτοποίηση, διαλογή κ.λπ.
8) Βυρσοδεψία	8) Βυρσοδεψία	Εργατοτεχνίτες μεταφοράς, αποξηράνσεως, συντηρήσεως, δεματοποιήσεως & κατεργασίας των ακατέργαστων δερμάτων	Εργατοτεχνίτες μεταφοράς, αποξηράνσεως, συντηρήσεως, δεματοποιήσεως & κατεργασίας των ακατέργαστων δερμάτων

1. Ο κος Β. Δρακόπουλος είναι Ειδικός Ιατρός Εργασίας και εργάζεται στο ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
9) Υπηρεσίες Υγιεινής	59) Υπηρεσίες Υγιεινής	Εργατοτεχνίτες υπονόμων (επισκευή, συντήρηση και καθαρισμός κλειστών αγωγών ακαθάρτων υδάτων σε λειτουργία καθώς και αντλιοστασίων ακαθάρτων υδάτων), εργάτες αποκομιδής, διαλογής, επιστασίας, μεταφοράς και καταστροφής απορριμμάτων, εκκένωσης βόθρων, οδοκαθαριστές, χειριστές μηχανικών σαρώθρων, εργαζόμενοι αποκλειστικά σε συνεργεία συντήρησης & καθαρισμού αυτοκινήτων και μέσων καθαριότητας, εργάτες ψεκασμού εστιών μόλυνσης, εργάτες αφοδευτηρίων, νεκροπομποί, ταφείς και εκταφείς νεκρών, καθαριστές οστών, σταυλίτες, εργοδηγοί αποχέτευσης, προσωπικό συντήρησης των αντλιοστασίων αποχέτευσης, <u>εργαζόμενοι στην μονάδα βιολογικού καθαρισμού της Ψυτάλλειας και στα τμήματα εσχάρωσης και εξάμμωσης της Ακροκέραμου Κερασινίου, οι απασχολούμενοι στα αντλιοστάσια λυμάτων βιολογικών καθαρισμών</u>	Εργατοτεχνίτες υπονόμων (επισκευή, συντήρηση και καθαρισμός κλειστών αγωγών ακαθάρτων υδάτων σε λειτουργία καθώς και αντλιοστασίων ακαθάρτων υδάτων), εργάτες αποκομιδής, διαλογής, επιστασίας και καταστροφής απορριμμάτων, εκκένωσης βόθρων - οδοκαθαριστές-εργαζόμενοι αποκλειστικά σε συνεργεία συντήρησης & καθαρισμού αυτοκινήτων καθαριότητας, εργάτες ψεκασμού εστιών μόλυνσης - εργάτες αφοδευτηρίων, εκταφείς νεκρών και καθαριστές οστών, σταυλίτες- μεταφορείς ζώων -εργοδηγοί αποχέτευσης, προσωπικό συντήρησης των αντλιοστασίων αποχέτευσης, επιστάτες καθαριότητας.
10) Σφαγή και εκδορά ζώων και πτηνών	9) Σφαγή και εκδορά ζώων και πτηνών	Εργάτες σφαγής, εκδοράς, καθαρισμού εντέρων και άκρων ζώων ή πτηνών εντός του χώρου των σφαγείων, εργάτες καθαρισμού των χώρων σφαγής	Εργάτες σφαγής, εκδοράς, ζώων ή πτηνών, στα σφαγεία-καθαρισμού εντέρων και άκρων-καθαρισμού των χώρων σφαγής- καθαρισμού εντέρων εκτός σφαγείων.
11) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής και κατεργασίας σιδήρου, χυτοσιδήρου, χάλυβος και λοιπών μετάλλων	10) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής και κατεργασίας σιδήρου, χυτοσιδήρου, χάλυβος και λοιπών μετάλλων	Καμινευτές-λειτουργοί-πασαδόροι-πυρωτές-κοντραδόροι-καρφωτές-καθαφάτες-οξυγονο-κολλητές ηλεκτροσυγκολλητές, συγκολλητές δι' αργιλοθερμικής μεθόδου-πελεκητές-αναμεταλλωτές-αμμοβολητές-χύτες-τήκτες-επιμεταλλωτές-γαβανοπλάστες-χειριστές καμίνων ανατίξεως Ζήμενς-Μαρτέν, αναγωγέων Μπεσεμέρ ή Τόμας, ηλεκτρικών καμίνων αναγωγής-χειριστές μηχανικής σφύρας - βαφείς - σκληρυντές μετάλλων δι' εμβάπτισης, δε'ενανθρακώσεως, διά κυανιώσεως, δι' εναζωτώσεως, δι' επιφανειακής χαλυβδίνης επιστρώσεως - ανοπτητές μετάλλων - χειριστές κλιβάνων ανοπτήσεως - χειριστές ελάστρων - σιδηρουργοί - σφυρηλάτες - κατασκευαστές μολυβδίνων σφαιριδίων και σωλήνων, κατασκευαστές τυπογραφικών στοιχείων - μολυβδουργοί - εργατοτεχνικό προσωπικό εξυπηρέτησης ψυκαμίνων (πλάτφορμας - ψύξεως - μεταλλήκτες - χύτες χελωνών χάλυβος) - εργάτες κονιοποιήσεως σμύριδος	Καμινευτές-λειτουργοί-πασαδόροι-πυρωτές-κοντραδόροι-καρφωτές-καθαφάτες-οξυγονο-κολλητές-ηλεκτροσυγκολλητές συγκολληταί δι' αργιλοθερμικής μεθόδου-πελεκητές-αναμεταλλωτές-αμμοβολητές-χύτες-τήκτες-επιμεταλλωτές-γαβανοπλάστες-χειριστές καμίνων ανατίξεως Ζήμενς-Μαρτέν, αναγωγέων Μπεσεμέρ ή Τόμας, ηλεκτρικών καμίνων αναγωγής-χειρισταί μηχανικής σφύρας - βαφείς - σκληρυνταί μετάλλων δι' εμβάπτισης, δε'ενανθρακώσεως, διά κυανιώσεως, δι' εναζωτώσεως, δι' επιφανειακής χαλυβδίνης επιστρώσεως - ανοπτηταί μετάλλων - χειρισταί κλιβάνων ανοπτήσεως - χειρισταί ελάστρων - σιδηρουργοί - σφυρηλάται - κατασκευασταί μολυβδίνων σφαιριδίων και σωλήνων, κατασκευασταί τυπογραφικών στοιχείων - μολυβδουργοί - εργατοτεχνικόνπροσωπικόν εξυπηρετήσεως ψυκαμίνων (πλάτφορμας - ψύξεως - μεταλλήκται - χύται χελωνών χάλυβος) - εργάται κονιοποιήσεως σμύριδος
11 Α) Βιομηχανία παραγωγής σιδήρου, χάλυβος, χυτοσιδήρου κλπ μετάλλων.	10 Α) Βιομηχανίες παραγωγής σιδήρου, χάλυβος, χυτοσιδήρου κλπ μετάλλων	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου πλην των υπαλλήλων γραφείου	Άπαν το εντός του εργοστασιακού χώρου απασχολούμενον προσωπικόν, εξαιρείσει των υπαλλήλων γραφείων τούτων.
11 Β) Βιομηχανίες παραγωγής χάλυβα ψυχρής ελάσεως σε ελάσματα ή σύρματα από χάλ. θερμής ελάσεως.	10 Β) Βιομηχανίες παραγωγής χάλυβα ψυχρής ελάσεως σε ελάσματα ή σύρματα από χάλυβα θερμής ελάσεως.	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου πλην των υπαλλήλων γραφείου	Όλο το προσωπικό το απασχολούμενο μέσα στον εργοστασιακό χώρο, πλην των υπαλλήλων γραφείων.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
12) Υαλουργία	11) Υαλουργία	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό εκτός από διαλογείς, διακοσμητές, εφαρμοστές και καθαριστές σχηματοδοτικών μηχανών	Εμφυσιστές Πιεστές (πρεσσοδόροι) και βοηθοί αυτών απασχολούμενοι σε τμήματα επεξεργασίας πρώτων υλών και κλιβάνων, κόφτες, μεταφορείς υάλου με λαβίδα, χειριστές αυτών μηχανημάτων σχηματοποίησης υάλου, καθαριστές σχηματοδοτικών μηχανών , καλουπιέρηδες, διαλογείς, διακοσμητές , αμμοβολιστές, εφαρμοστές , οι απασχ. εντός των χώρων παραγωγής ηλεκτρολόγοι, βοηθοί όλων των ειδικοτήτων αυτών
13) Παραγωγή διθειούχου άνθρακος	13) Παραγωγή διθειούχου άνθρακος	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό και οι χημικοί που εργάζονται στην παραγωγή	Εργατοτεχνικό προσωπικό - χημικοί -τεχνικοί- επιστάτες
14) Παραγωγή ανοργάνων οξέων	14) Παραγωγή ανόργανων οξέων	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό και οι χημικοί που εργάζονται στην παραγωγή	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό
15) Χημική Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής και επεξεργασίας χλωρίου και των παραγώγων αυτού.	15) Χημική Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής και επεξεργασίας χλωρίου και των παραγώγων αυτού	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό (πλην εργατών αυλής) και οι χημικοί που εργάζονται στην παραγωγή	Εργατοτεχνικό προσωπικό (πλην εργατών αυλής)-χημικοί παραγωγής -τεχνικοί και επιστάτες
15Α) Βιομηχανία Παραγωγής Απορρυπαντικών	12) Βιομηχανία Παραγωγής Απορρυπαντικών	Εργάτες τροφοδοσίας του απορρυπαντικού μίγματος	Εργάτες τροφοδοσίας του απορρυπαντικού μίγματος, εργάτες συσκευασίας του προϊόντος
16) Βιομηχανία παραγωγής και συσκευασίας χημικών λιπασμάτων	16) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής και συσκευασίας χημικών λιπασμάτων	Όλο το προσωπικό που απασχολείται εντός του εργοστασιακού χώρου πλην των υπαλλήλων γραφείου	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου των βιομηχανιών παραγωγής και συσκευασίας λιπασμάτων, πλην των υπαλλήλων γραφείων (Διοικητικοί υπάλληλοι) των εργοστασίων τούτων.
17) Παραγωγή, παρασκευή και συσκευασία γεωργικών φαρμάκων (φυτοφάρμακα - εντομοκτόνα)	17) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής γεωργικών φαρμάκων	Όλο το προσωπικό που απασχολείται στους χώρους παραγωγής και συσκευασίας, εκτός των υπαλλήλων γραφείου	Οι απασχολούμενοι στους χώρους παραγωγής, παρασκευής και συσκευασίας, χημικοί, γεωπόνοι, τεχνικοί.
17 Α) Παραγωγή και παρασκευή φαρμάκων και καλλυντικών αρωμάτων, κτηνιατρικών φαρμάκων και θειικού αργιλίου	18) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής φαρμάκων και θειικού αργιλίου, καλλυντικών, αρωμάτων και κτηνιατρικών φαρμάκων	Όλο το προσωπικό που απασχολείται στους χώρους παραγωγής και συσκευασίας, εκτός των υπαλλήλων γραφείου	Οι απασχολούμενοι στους χώρους παραγωγής και παρασκευής των αντίστοιχων προϊόντων
18) Βιομηχανία και βιοτεχνία επεξεργασίας οστών	19) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες επεξεργασίας οστών	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό παραλαβής, διαλογής και μεταφοράς οστών	Όλο το Εργατοτεχνικό προσωπικό παραλαβής, διαλογής και μεταφοράς οστών
19) Βιομηχανία και βιοτεχνία κατασκευής πυριμάχων και οξυμάχων υλικών	25) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες κατασκευής πυριμάχων και οξυμάχων υλικών	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στην επισκευή βιομηχανικών κλιβάνων και οι κτίστες	Όλο το απασχολούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό-κτίστες και επισκευαστές βιομηχανικών κλιβάνων παραγωγής από πυρίμαχα και οξύμαχα υλικά
20) Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής και παρασκευής Οργανικών Χρωμάτων, βερνικιών και μελάνων.	20) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες παραγωγής Οργανικών Χρωμάτων, βερνικιών και μελάνων.	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στην παραγωγή και παρασκευή - εκτός των πακεταριστών - τεχνικοί και χημικοί	Οι απασχολούμενοι στη διαδικασία παραγωγής και παρασκευής εργατοτεχνίτες (εξαιρουμένων των πακεταριστών) τεχνικοί, επιστάτες , χημικοί
21) Βιομ/νία & Βιοτεχνία παραγωγής & παρασκευής ανοργάνων χρωμάτων.	23) Βιομηχανίες & Βιοτεχνίες παραγωγής ανοργάνων χρωμάτων.	Οι εργατοτεχνίτες που απασχολούνται αποκλειστικά σε τριβεία	Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά στα τριβεία εργατοτεχνίτες
22) Κλωστοϋφαντουργία και συναφείς εργασίες	21) Κλωστοϋφαντουργία και συναφείς εργασίες	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται σε εκκοκκιστήρια, κλωστήρια, υφαντήρια, βαφεία, φινιριστήρια, σχοινοποιία, καναβουργία	

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
1. Εκκοκκιστήρια βάμβακος	α. Εκκοκκιστήρια βάμβακος	Χειριστές εκκοκκιστικών μηχανών και λίντερ	Χειριστές εκκοκκιστικών μηχανών και λίντερ
2. Κλωστήρια	β. Κλωστήρια	α) Εργατοτεχνίτες σκούτσερ - χαρτζίων - συρτών - κτενιστριών και προγενεστριών, κλώστριες και μπομπινούδες β) Όλοι οι απασχολούμενοι στη νηματοποίηση και την επεξεργασία των συνθετικών ινών	α) Εργατοτεχνίτες σκούτσερ - χαρτζίων - συρτών - κτενιστριών και προγενεστριών, κλώστριες και μπομπινούδες β) Όλοι οι απασχολούμενοι στη νηματοποίηση και την επεξεργασία των συνθετικών ινών
3. Υφαντήρια	γ. Υφαντήρια	Υφαντές-Υφάντριες (Βαμβακερών, μαλλίνων, ταπήτων κ.λπ. ανεξάρτητα της πρώτης ύλης).	Υφαντές-Υφάντριες (Βαμβακερών, μαλλίνων, ταπήτων κ.λπ. ανεξάρτητα της πρώτης ύλης).
4. Βαφεία	δ. Βαφεία	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στη βαφή και απόπλυση υφασμάτων και νημάτων	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στη βαφή - απόπλυση υφασμάτων - νημάτων.
5. Φινιριστήρια	ε. Φινιριστήρια	Οι απασχολούμενοι στο κολλήδισμα, οι απασχολούμενοι στα μηχανήματα ΡΑΜΜΑ (κολλήδισμα, στέγνωμα, σιδέρωμα, περιτύλιγμα του υφάσματος).	Οι απασχολούμενοι στο κολλήδισμα στα μηχανήματα ΡΑΜΜΑ κολλήδισμα, στέγνωμα, σιδέρωμα, περιτύλιγμα του υφάσματος
6. Σχοινοποιία	στ. Σχοινοποιία	Οι απασχολούμενοι σε αντίστοιχες εργασίες των κλωστήριων και υφαντηρίων, καθώς και οι απασχολούμενοι, γενικά, στην πλύση και λεύκανση	Οι απασχολούμενοι σε αντίστοιχες εργασίες των κλωστήριων και υφαντηρίων, καθώς και οι απασχολούμενοι, γενικά στην πλύση και λεύκανση
7. Καναβουργία	ζ. Καναβουργία	Οι απασχολούμενοι σε σκούτσερ, λανάρα, αλεβίτσα, πλύση και λεύκανση	Οι απασχολούμενοι σε σκούτσερ, λανάρα, αλεβίτσα, πλύση και λεύκανση
23) Ηλεκτρομηχανικά πλυντήρια που λειτουργούν αυτοτελώς ή ως τμήματα κλωστοϋφαντουργείων. (εξαιρούνται τα οικιακού τύπου πλυντήρια χωρητικότητας εκάστου μέχρι 20 κιλών)	22) Ηλεκτρομηχανικά πλυντήρια (πλην των οικιακού τύπου χωρητικότητας εκάστου μέχρι 20 κιλών) που λειτουργούν αυτοτελώς ή ως τμήματα κλωστοϋφαντουργείων	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι σε χώρους πλύσης και λεύκανσης. Σιδερώτριες και διαλογείς ιματισμού απασχολούμενοι υποχρεωτικά και στο πλύσιμο τουλάχιστον κατά το 1/3 της απασχόλησής τους κατά μισθολογική περίοδο.	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι σε χώρους πλύσης και λεύκανσης, σιδερώτριες και διαλογείς ιματισμού απασχολούμενοι υποχρεωτικά και στο πλύσιμο τουλάχιστον κατά το 1/3 της απασχόλησής τους κατά μισθολογική περίοδο
24) Σπορελαιοργία	61) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες σπορελαιοργίας, πυρηνελαιοργίας, ελαιοργίας και σαπουνοποιίας	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στα τμήματα παραγωγής	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στα αναμεικτήρια (μπουράτα), εργατοτεχνίτες λίντερ πρεσσαδόροι, ραφιναριστές αποχρωματιστές, υδρογονωτές, εργάτες συλής, πλύντες βαρελιών, οι απασχολούμενοι στα τμήματα: α) παραγωγής υδρογόνου και β) παραγωγής και συσκευασίας υδρογονωμένων προϊόντων
25) Πυρηνελαιοργία	61) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες σπορελαιοργίας, πυρηνελαιοργίας, ελαιοργίας και σαπουνοποιίας	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στα τμήματα παραγωγής	Εκχυλιστές, θερμαστές και βοηθοί αυτών, εργατοτεχνικό προσωπικό απασχολούμενο στη φόρτωση και εκφόρτωση των εκχυλιστικών συσκευών, ραφιναριστές, αποχρωματιστές, υδρογονωτές, εργάτες συλής, πλύντες βαρελιών, οι απασχολούμενοι στα τμήματα: α) παραγωγής υδρογόνου και β) παραγωγής και συσκευασίας υδρογονωμένων προϊόντων
25Α) Ελαιοργία	61) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες σπορελαιοργίας, πυρηνελαιοργίας, ελαιοργίας και σαπουνοποιίας	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στα τμήματα παραγωγής	Ραφιναριστές, αποχρωματιστές, υδρογονωτές, εργάτες συλής, πλύντες βαρελιών, οι απασχολούμενοι στα τμήματα: α) παραγωγής υδρογόνου και β) παραγωγής και συσκευασίας υδρογονωμένων προϊόντων
26) Σαπωνοποιία	61) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες σπορελαιοργίας, πυρηνελαιοργίας, ελαιοργίας και σαπουνοποιίας	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στα τμήματα παραγωγής	Οι απασχολούμενοι: α) στην παρασκευή σαπωνομάζας, β) στα ξηραντήρια γ) στα μπουράτα, δ) ψήστες και βοηθοί (εργαζόμενοι επί ανοικτών και κλειστών συστημάτων), ε) πρεσσαριστές
27) Βιομηχανία και βιοτεχνία έλαιο			Ζυμωτές (καλανδρείς)-παρασκευαστές κόλλας - συκολλήτες- παρασκευαστές μειγμάτων - πρεσσαριστές κοπής και εψήσεως - κλιβανείς - βαφείς με εμβάπτιση- αναγωγμωτές

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
27 Α) Βιομηχανία παραγωγής ελαστικών και αεροθαλάμων μεταφορικών μέσων			Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό, εξαιρουμένων των θυρωρών, υπαλλήλων και προσωπικού αποθήκης
28) Βιομηχανία παραγωγής τεχνητής μετάξης			Εργατοτεχνίτες τμημάτων βισκόζης - κλωστοποίησης και κλιβάνων θειώσεως
29) Βιομηχανία και βιοτεχνία υγρών συσσωρευτών μολύβδου	24) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες υγρών συσσωρευτών μολύβδου	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό	Όλο το απασχολούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό
30) Βιομηχανία εκρηκτικών υλών & πυριτίδων	26) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες εκρηκτικών υλών και πυριτίδων	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό - χημικοί	Όλο το απασχολούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό - επιστάτες - χημικοί
30Α) Συγκρότημα εργοστασίων Υμηττού της ΑΕΕ Πυριτιδοποιείου -Καλυκοποιείου	26 Α) Συγκρότημα εργοστασίων Υμηττού της ΑΕΕ Πυριτιδοποιείου - Καλυκοποιείου	Εργατοτεχνίτες και υπάλληλοι απασχολούμενοι εντός του χώρου των τμημάτων Οβιδουργείου, Μηχανουργείου, Καλυκοποιείας, Αυτομάτων Μηχανημάτων, Πριονίων, ΠΕΨ (πίεσης εν ψυχρώ)	Οι απασχολούμενοι εντός του χώρου των τμημάτων: α) Οβιδουργείου, β) Μηχανουργείου, γ) Αυτομάτων μηχανημάτων, δ) Πριονίων, ε) Π.Ε.Ψ. (πίεσης εν ψυχρώ), στ) Καλυκοποιείας και ζ) οι απασχολούμενοι αποκλειστικά στο φωτιστικό στο οποίο λειτουργεί φωτιστικό μηχανήματα αναπαραγωγής μεγάλων σχεδίων από διαφανή πρότυπα με χρήση αμμωνιάς
31) Οιονοπνευματοποιία	27) Οιονοπνευματοποιία, Οιονοποιία, Ποτοποιία, Ζυθοποιία	Οι απασχολούμενοι στην πλήση δεξαμενών και στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακος	Εργαζόμενοι σε δεξαμενές ζυμώνσεων, πλύντες και καθαριστές δεξαμενών εκχύλισης και οι του τμήματος τρυγίων, διυλιστές , εργάτες παραγωγής διοξειδίου του άνθρακος, θερμαστές και βοηθοί στερεών καυσίμων
31Α) Οιονοποιία, Ποτοποιία	27) Οιονοπνευματοποιία, Οιονοποιία, Ποτοποιία, Ζυθοποιία	Οι απασχολούμενοι στην πλήση δεξαμενών και στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακος	Καθαριστές και πλύντες δεξαμενών και καζανιών
31Β) Ζυθοποιία	27) Οιονοπνευματοποιία, Οιονοποιία, Ποτοποιία, Ζυθοποιία	Οι απασχολούμενοι στην πλήση δεξαμενών και στην παραγωγή διοξειδίου του άνθρακος	Οι απασχολούμενοι στις μονάδες παραγωγής Βυνοποιίου-Ζυθοβραστηρίου και Φούρνων, φορτοεκφορτωτές κιβωτίων και βαρελιών καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου απασχόλησής τους
32) Επεξεργασία σταφίδας			Όλο το απασχολούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό
33) Παρασκευή αλιπάστων	60) Παρασκευή αλιπάστων	Όλο το απασχολούμενο στην παρασκευή εργατοτεχνικό προσωπικό	Όλο το απασχολούμενο στην παρασκευή εργατοτεχνικό προσωπικό
34) Παρασκευή αμυλοσακχάρου και φρουκτοζίνης			Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό
35) Προσωπικό Αεροπορικών Επιχειρήσεων απασχολούμενο σε αερολιμένες	28) Προσωπικό επιχειρήσεων απασχολούμενο σε αερολιμένες	Εργαζόμενοι αποκλειστικά στην πίστα αερολιμένων	Υπάλληλοι πίστας, εργάτες φορτοεκφορτωτές, καθαριστές αεροσκαφών
35Α) Αεροπορική Βιομηχανία (κατασκευαστική-επισκευαστική)	29) Αεροπορική Βιομηχανία (κατασκευαστική-επισκευαστική)	Οι απασχολούμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου , εξαιρουμένων υπαλλήλων γραφείου, θυρωρών, φυλάκων, επιστατών	Οι απασχολούμενοι μέσα στον εργοστασιακό χώρο, εξαιρουμένων των απασχολούμενων στην κτιριακή μονάδα των Διοικητικών Υπηρεσιών του χώρου αυτού
36) Ραδιοφωνικοί σταθμοί.	30) Τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί	Τεχνικοί ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών που απασχολούνται στη συντήρηση κεραιών και εικονολήπτες εξωτερικοί με φορτηγές κάμερες.	Τεχνικοί και εκφωνητές

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
37) Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Κλινικές, Τράπεζες Αίματος, Μικροβιολογικά-Βιοχημικά Εργαστήρια, Κέντρα Υγιεινής Υγειονομικές Μονάδες Ασφαλιστικών Οργανισμών	31) Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Κλινικές, Μικροβιολογικά και Βιοχημικά Εργαστήρια, Υγειονομικές Μονάδες Ασφαλιστικών Οργανισμών	Νοσοκόμοι-νοσηλεύτες, παρασκευαστές και βοηθοί αυτών, Θαλαμηπόλοι Ψυχιατρικών Νοσοκομείων και Κλινικών, Συντηρητές Πειραματόζων, Συσκευαστές οργάνων-εμβολίων, παρασκευαστές τραπεζής αίματος, βιολόγοι εργαστηρίων παροχής Υπηρεσιών Υγείας, καθώς και οι αντίστοιχες ειδικότητες των εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία, καθαρίστριες	Νοσοκόμοι, Παρασκευαστές και Βοηθοί αυτών, Τραπεζοκόμοι Ασθενών, Φύλακες, Θαλαμηπόλοι Ψυχιατρικών Νοσοκομείων - Κλινικών, Συντηρητές Πειραματόζων, Συσκευαστές οργάνων-εμβολίων, παρασκευαστές τραπεζής αίματος, καθαρίστριες, εργάτες αποκομιδής απορριμμάτων, μείζες απασχολούμενες αποκλειστικά με την άσκηση της ειδικότητάς τους.
38) Προσωπικό ακτινολογικών και ακτινοθεραπευτικών εργαστηρίων	32) Ακτινολογικά και ακτινοθεραπευτικά εργαστήρια	Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά σε ακτινολογικούς θαλάμους και εμφανίσεις	Οι αποκλειστικά απασχολούμενοι σε ακτινολογικούς θαλάμους ως βοηθοί, καθώς και οι αποκλειστικά απασχολούμενοι ως εμφανιστές
39) Σταθμοί αναπαραγωγής ζώων - Υπηρεσίες και Ιδρύματα του Υπουργείου Γεωργίας.	33) Σταθμοί αναπαραγωγής ζώων	Σταυλίτες, νοσοκόμοι κτηνών, καθαρίστριες των σταθμών αναπαραγωγής ζώων, παρασκευαστές, επιμελητές πειραμάτων απασχολούμενοι αποκλειστικά στους σταθμούς αναπαραγωγής, απεντομωτές, σπερματολήπτες και σπερματεγχύτες	Σταυλίτες - Μεταφορείς ζώων , νοσοκόμοι κτηνών, σπερματολήπτες, σπερματεγχύτες, παρασκευαστές και επιμελητές πειραμάτων απασχολούμενοι αποκλειστικά στους σταθμούς αναπαραγωγής ζώων και στα κτηνιατρικά και μικροβιολογικά εργαστήρια, ειδικευμένοι εργάτες λοιμοκαθαρτηρίων , απεντομωτές, καθαρίστριες των σταθμών αναπαραγωγής ζώων και κτηνιατρικών σταθμών
40) Πλυντήρια-γκαράζ-πρατήρια βενζίνης.			Πλύντες
41) Παραγωγή Φωταερίου			Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό
42) Βιομηχανίες παραγωγής πλαστικών υλών και πλαστικών ειδών	34) Βιομηχανίες παραγωγής πλαστικών υλών και πλαστικών ειδών	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στην παραγωγή, πολυμερισμό πρώτης ύλης, αναμίξεως και μορφοποίησης πλαστικών υλών πολυινυλοχλωριδίου και πολυουρεθάνης, τανυσμού πολυπροπυλενίου	Το εργατοτεχνικό προσωπικό το απασχολούμενο στα τμήματα: α) πολυμερισμού της πρώτης ύλης και β) αναμίξεως και μορφοποίησης των πλαστικών υλών περιεχουσών βασικά πολυβινυλοχλωρίδιο, πολυουρεθάνες και αμιάντο, προς παραγωγή πλαστικών ειδών
43) Καπναποθήκες	35) Καπναποθήκες	Όλο το προσωπικό που απασχολείται στους χώρους επεξεργασίας φύλλων καπνού εξαιρουμένων των εμπειρογνομόνων καπνού	Όλο το προσωπικό το απασχολούμενο στους χώρους επεξεργασίας φύλλων καπνού - εμπειρογνώμονες καπνού και καπνοτεχνίτες και για την εκτός των χώρων επεξεργασίας των φύλλων καπνού απασχόλησή τους (εργασία στην ύπαιθρο) προ κ μετά την επεξεργασία των φύλλων καπνού, εφόσον ο χρόνος της απασχόλησής τους στην ύπαιθρο δεν υπερβαίνει το μισό (1/2) του συνολικού χρόνου απασχόλησής τους - στοιβαδόμενοι - απασχολούμενοι σε τμήματα υγραντηρίων - πατητές
43Α) Καπνοβιομηχανία	36) Καπνοβιομηχανίες	Οι απασχολούμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου εργατοτεχνίτες εξαιρουμένων εμπειρογνομόνων καπνού, επιστατών και υπαλλήλων γραφείου	Οι απασχολούμενοι εντός του χώρου των καπνοβιομηχανιών εξαιρουμένων μόνο των απασχολούμενων σε χώρους γραφείων
44) Επεξεργασία θείου	37) Βιομηχανίες και βιοτεχνίες επεξεργασίας θείου	Οι εργατοτεχνίτες τμήματος παραγωγής διοξειδίου του άνθρακος και οι σாகιστές	Οι σாகιστές - εργατοτεχνίτες τμήματος παραγωγής διοξειδίου του άνθρακος

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
45) Εταιρείες πετρελαιοειδών	38) Εταιρείες πετρελαιοειδών	Οι απασχολούμενοι στον εργοστασιακό χώρο, εκτός από υπαλλήλους γραφείου, διακίνησης και διάθεσης καυσίμων	Α. Γεμιστές βυτιοφόρων - συνεργείο συνδέσεως δεξαμενοπλοίων - καθαριστές δεξαμενών - φορτοεκφορτωτές βαρελιών και στοιβαδόροι κύτους - συσκευασία αναμείξεως χημικών προϊόντων - μετρητές δεξαμενών - χρώστες αυτοκινήτων και βαρελιών - εργαζόμενοι στα ορυκτέλαια και αναμίξεις ορυκτελαίων - εργατοτεχνίτες τμήματος προσθήκης τετρααιθαιλίου μοθύβδου, τεχνίτες συντήρησης σωληνώσεων και δεξαμενών -θερμαστές (υγρών καυσίμων) -τεχνίτες συνεργείου επισκευής βυτιοφόρου αυτοκινήτων -δοκιμαστές χημείου -πλήντες βαρελιών -πλήντες και καθαριστές εγκαταστάσεων - απασχολούμενοι σε συνεργεία αντλίων και σε ογκομετρήσεις - οδηγόι βυτιοφόρων - αποθηκάριοι και βοηθοί αυτών που απασχολούνται στους χώρους των εγκαταστάσεων - αρχιεργάτες φορτώσεων - φύλακες των εγκαταστάσεων - πυροσβέστες - τεχνίτες και εργάτες ανεφοδιασμού αεροσκαφών - οδηγόι ανεφοδιασμού αεροσκαφών - προϊστάμενοι βάρδιας ανεφοδιασμού αεροσκαφών -Υπάλληλοι γραφείων διακίνησης και διάθεσης καυσίμων των αεροδρομίων
45Α) Εταιρείες εμφιάλωσης υγραερίων	39) Εταιρείες εμφιάλωσης υγραερίων	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός των εγκαταστάσεων εκτός υπαλλήλων γραφείου, φυλάκων, θυρωρών και επισιτιστών	Όλοι οι εργαζόμενοι στο χώρο των εγκαταστάσεων των Εταιρειών Εμφιάλωσης υγραερίων
46) Διυλιστήρια Πετρελαίων	40) Διυλιστήρια πετρελαίων	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου εκτός των υπαλλήλων που απασχολούνται αποκλειστικά στους χώρους των γραφείων	Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου των Διυλιστηρίων
47) Διυλιστήρια Βαρέων Πετρελαίων			Όλοι οι εργαζόμενοι εντός του Εργοστασιακού χώρου των Διυλιστηρίων
48) Κυλινδρόμυλοι			Όλο το απασχολούμενο προσωπικό
49) Βιοτεχνίες παραγωγής ζωικής κόλλας			Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στην πρωτογενή παραγωγή ζωικής κόλλας από υπολείμματα δερμάτων
50) Λιμενικοί χώροι	41) Λιμενικοί χώροι	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό εκτός υπαλλήλων γραφείου, φυλάκων και επισιτιστών	Πληρώματα και ναύτες ρυμουλκών - υδροφόρων - πλωτών γερανών - φορτηγίδων - βυθοκόρων, υδραυλικοί (και οι βοηθοί αυτών) οι απασχολούμενοι αποκλειστικά στον καθαρισμό των κεντρικών αγωγών αποχέτευσης - ξυλουργοί (και οι βοηθοί αυτών) εφόσον απασχολούνται και στις δεξαμενές ή το κύτος του πλοίου - χειριστές και τεχνίτες σιλό - οδηγοί ελκυστήρων και λοιπών μηχανημάτων - χειριστές ηλεκτροκίνητων γερανών και λοιπών ανυψωτικών μέσων - εργατοτεχνίτες αντλιοστασίου - απασχολούμενοι εντός πλωτών και μονίμων δεξαμενών φορτοεκφορτωτές κάρβουνου από πλωτά μέσα - διανόκτες - συντηρητές ηλεκτροκίνητων γερανών, συμπεριλαμβανομένων και των τεχνικών συντήρησης συσσωρευτών - λεμβούχοι που απασχολούνται με την επιβίβαση ή αποβίβαση επιβατών πλοίων αποσκευοφορείς
50Α) Ναυπηγεία	42) Ναυπηγεία	Όλοι οι απασχολούμενοι σε ναυπηγούμενα ή επισκευαζόμενα και μετασκευαζόμενα πλοία και γενικότερα εντός των χώρων των μονίμων, πλωτών δεξαμενών και των ναυπηγικών κληνών	Οι απασχολούμενοι σε ναυπηγούμενα, επισκευαζόμενα ή μετασκευαζόμενα πλοία και γενικά εντός των χώρων των μονίμων, πλωτών δεξαμενών και των ναυπηγικών κληνών
51) Δημοτικά και Ιδιωτικά Λουτρά.			Οι απασχολούμενοι μόνο στο χώρο των χαμάως τρίφτες - τρίφτριες και καμαρώτοι - καμαριέρες

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
52) Ξυλουργικές εργασίες. Παραγωγή μοριοσανίδων και ινοσανίδων			Μηχανοξυλουργοί, οι απασχολούμενοι στα τμήματα των διαδοχικών φάσεων παραγωγής μοριοσανίδων και ινοσανίδων, όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό το απασχολούμενο αποκλειστικά στο εργοστάσιο παραγωγής μοριοσανίδων Υπουργείου Γεωργίας στην Καλαμπάκα
53) Εργοστάσιο Εμποτισμού ΟΣΕ Κατερίνης			Οι μονίμως απασχολούμενοι στο χώρο εμποτισμού
54) Κ.Π.Ε. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ της Ε.Ε.Α.	43) Κ.Π.Ε. Δημόκριτος της Ε.Ε.Α.Ε	Οι απασχολούμενοι στην Α' Ζώνη του Κέντρου Πυρηνικής Ενέργειας «ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ»	Οι απασχολούμενοι στην Α' Ζώνη του Κέντρου Πυρηνικής Ενέργειας ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ
55) Ιχθυόσκαλδες	44) Ιχθυόσκαλδες	Όλο το προσωπικό το απασχολούμενο εντός του χώρου ιχθυόσκαλας εκτός Διευθυντών και Διοικητικών Υπαλλήλων	Όλο το εντός του χώρου της Ιχθυόσκαλας απασχολούμενο προσωπικό πλην του Διευθυντή και των Διοικητικών υπαλλήλων αυτής.
55Α) Ιχθυαγορά Αθηνών (οδού Αθηνάς)			Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά στο χώρο της Ιχθυαγοράς που περικλείεται από τις οδούς Αθηνάς, Σοφοκλέους, Αιόλου και Ευριπίδου για όσο χρόνο εξακολουθούν να συντρέχουν οι σημερινές συνθήκες εργασίας όπως περιγράφονται στο πρακτικό της Συν. 12/9.7.85 του Συμβουλίου Κρίσης Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων
	45) Ιχθυοκαλλιέργειες - Ιχθυοτροφεία	Δύτες και απασχολούμενοι στη συντήρηση ιχθυοκλωβών	
56) Δημόσια και Δημοτικά Γυμναστήρια Κολλημβητήρια και Γήπεδα καθώς και τα αντίστοιχα των Αν/νων Αθλητικών Συλλόγων.			Καθαριστές - Καθαρίστριες απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση
57) Ξενοδοχειακές Μονάδες			Καθαρίστριες - Καμαριέρες που απασχολούνται με πλήρη απασχόληση στα Ξενοδοχεία
58) Οργανισμός Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών (ΟΚΛΑ)			Πωλητές χονδρικής πώλησης οπωρολαχανικών και κρεάτων που αναλαμβάνουν εργασία προ της 5.30 πρωινής - Καθαρίστριες υπογείων W.C
59) Επιχειρήσεις επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών			Το προσωπικό το απασχολούμενο αποκλειστικά στους χώρους των ελαιοαποθηκών με την επεξεργασία των βρωσίμων ελαιών
60) Εργοστάσια επεξεργασίας γάλακτος	46) Εργοστάσια επεξεργασίας γάλακτος	Το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στους χώρους ψύξης προϊόντων	Οι απασχολούμενοι στους χώρους ψύξης και αποθήκευσης των υπό ψύξη προϊόντων, παστεριωμένο γάλα, γιαούρτι, παγωτά
60Α) Τυροκομεία	47) Τυροκομεία	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό που απασχολείται στο χώρο παραγωγής	Όλο το εργατοτεχνικό προσωπικό το απασχολούμενο εντός του χώρου των τυροκομείων από την παραλαβή του γάλακτος μέχρι την έξοδο του έτοιμου προϊόντος από το χώρο αυτών (Τυροκομείων)
61) Αλλαντοποιία (Βιομηχανία - Βιοτεχνία)	48) Αλλαντοποιία	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στην παρασκευή, στους θαλάμους ψήσεως, βρασμού και καπνίσματος, καθώς και στα ψυγεία για τη φορτοεκφόρτωση των προϊόντων αλλαντοποιίας	Εργατοτεχνίτες απασχολούμενοι στους θαλάμους ψήσεως, βρασμού και καπνίσματος, των προϊόντων αλλαντοποιίας καθώς και στα ψυγεία για την φορτοεκφόρτωση των προϊόντων αλλαντοποιίας
62) Κρεοπωλεία Κεντρικής Κρεαταγοράς Αθηνών (οδού Αθηνάς)			Πωλητές - Απασχολούμενοι στη διακίνηση και κοπή των κρεάτων

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
63) α) Ζαχαροπλαστεία και εργαστήρια παρασκευής ειδών Ζαχαροπλαστείας β) Χαλβαδοποιία (Βιομηχανία - Βιοτεχνία)			α) Εργατοτεχνίτες παρασκευής των PATISSERIES (Πάστες, τούρτες, γλυκά ταψιού). β) Εργατοτεχνικό προσωπικό εργαστηρίων παραγωγής χαλβά».
64) Παραγωγή υαθο-βάμβακα	49) Παραγωγή υαθοβάμβακα	Οι απασχολούμενοι στα τμήματα μείγματος, βακελίτη, κλιβάνων, μηχανής ινοποίησης TEL παραγωγής	Οι απασχολούμενοι στα τμήματα μείγματος, βακελίτου, κλιβάνων, μηχανής ινοποίησης TEL, και παραγωγής. Καθαρίστριες εφόσον απασχολούνται κατά κύριο λόγο στους χώρους των τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας
65) Παραγωγή αμιαντοσιμεντοσωλήνων και λοιπών συναφών προϊόντων από αμιαντοσιμεντό			Οι απασχολούμενοι εντός του εργοστασιακού χώρου των μονάδων παραγωγής αμιαντοσιμεντοσωλήνων και λοιπών συναφών προϊόντων από αμιαντοσιμεντό
	50) Επιχειρήσεις αφαίρεσης ή κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών	Οι απασχολούμενοι σε εργασίες κατεδάφισης και αφαίρεσης αμιάντου και υλικών που περιέχουν αμιάντο	
66) Η.Λ.Π.Α.Π			Οδηγοί, ελεγκτές, εισπράκτορες, επιθεωρητές και το εργατοτεχνικό προσωπικό των αμαξοστασίων και εργοστασίων συντήρησης οχημάτων και το προσωπικό εναερίων και υπογείων γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας
67) Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές δι' αυτοκινήτων			Οδηγοί και βοηθοί αυτοκινήτων (λεωφορείων πούλμαν, ταξί, φορτηγών, ανατρεπομένων, ασθενοφόρων, βυτιοφόρων) σταθμάρες, ελεγκτές, επόπτες και εισπράκτορες αστικών και υπεραστικών λεωφορείων και αποθηκάριοι, φορτοεκφορτωτές
67 Α) Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές σταθερής και ημισταθερής τροχιάς	51) Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές	Οδηγοί βαρέων φορτηγών μεικτού βάρους άνω των 3,5 τόνων, λεωφορείων, πούλμαν, οχημάτων σταθερής τροχιάς, οδηγοί ταξί νομού Αττικής και Θεσσαλονίκης, οδηγοί και βοηθοί ασθενοφόρων - διασωστές, καθαριστές λεωφορείων	Οδηγοί
68) Χονδρικό και λιανικό εμπόριο τροφίμων κ.λπ. συναφών ειδών, Καφεκοπτεία	52) Χονδρικό και λιανικό εμπόριο τροφίμων και συναφών ειδών	Οι εργαζόμενοι στους θαλάμους και προθαλάμους ψύξης προϊόντων	Όσοι προετοιμάζουν για πώληση τα καταψυγμένα προϊόντα εφόσον απασχολούνται και στους θαλάμους και προθαλάμους ψύξης - ταμίες πολυδύναμων σούπερ-μάρκετ. πωλητές χονδρικού εμπορίου. Καφεκόπτες που χειρίζονται αλεστικές μηχανές, ιπποδύναμης άνω των 5 ίππων
69) Βιοτεχνίες και Βιομ/νίες παραγωγής Ζωοτροφών-Πτηνοτροφών			Όλοι οι εργαζόμενοι εντός των μονάδων παραγωγής
70) Παραγωγή ζυμών (μαγιάς) αρτοποιίας			Οι απασχολούμενοι στην παραγωγή και συσκευασία ζυμών αρτοποιίας
71) Παραγωγή έτοιμου σκυροδέματος	53) Παραγωγή έτοιμου σκυροδέματος	Χειριστές αντλιών σκυροδέματος και βοηθοί αυτών, οδηγοί αυτοκινήτων με αναμικτήρα μεταφοράς σκυροδέματος, εργάτες πρέσας και εργάτες εργοταξίου παραγωγής σκυροδέματος	Χειριστές αντλιών σκυροδέματος και βοηθοί αυτών, οδηγοί αυτοκινήτων με αναμικτήρα μεταφοράς σκυροδέματος, χειριστές μηχανημάτων παραγωγής σκυροδέματος, εργάτες πρέσας και εργάτες εργοταξίου παραγωγής σκυροδέματος
72) Αμαξοποιία	54) Αμαξοποιία	Όλοι οι απασχολούμενοι στο χώρο παραγωγής, εξαιρουμένων των απασχολούμενων στο σέρβις αυτοκινήτων	Όλοι οι απασχολούμενοι στο χώρο παραγωγής, εξαιρουμένων των απασχολούμενων στο σέρβις οχημάτων.

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ	ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)
73) Στρατιωτικές Υπηρεσίες & Καταστήματα (Στρατού, Αεροπορίας, Ναυτικού, Αστυνομίας, Πυροσβεστικής, Λιμενικού).	55) Στρατιωτικές Υπηρεσίες	Πυροτεχνουργοί και ναρκαλιευτές	Α. Οι απασχολούμενοι στην κατασκευή, επισκευή, συντήρηση, διαμόρφωση, ανακατασκευή, επεξεργασία, μετασχηματισμό, χειρισμό, διαχείριση (μεταχειρισμένων) κ φύλαξη του πάσης φύσεως στρατιωτικού υλικού, πυροτεχνουργοί, ναρκαλιευτές Β. Όλοι οι απασχολούμενοι στις μονάδες ΣΔΑΜ (Αγίας Παρασκευής) κ700ΣΕ Πειραιά)
74) Εκκολλαπτήρια			Όλοι οι απασχολούμενοι εντός του χώρου των εκκολλαπτηρίων (από την πύλη εισόδου των αβγών μέχρι την έξοδο των νεοσσών)
75) Παραγωγή χυτοπρεσσαριστών αντικειμένων	56) Παραγωγή χυτοπρεσσαριστών αντικειμένων	Οι απασχολούμενοι στο τμήμα των σπαστήρων	Οι απασχολούμενοι στο τμήμα των σπαστήρων.
76) Παραγωγή ηλεκτρικών μετρητών			α) Βαφείο: Βαφείς (ντουκαδόροι) και βοηθοί εργαζόμενοι στον ίδιο χώρο και με τις ίδιες συνθήκες με τους βαφείς. β) Τυπωτήριο: Προσωπικό (χειριστής - τροφοδότης - παραλήπτης) τυπωτηρίου
77) Τηλεόραση (ΕΡΤ 1,2)			Εμφανιστές - τυπωτές κινηματογραφικών φιλμς εφόσον απασχολούνται με πλήρη απασχόληση στους σχετικούς θαλάμους (εμφάνισης - εκτύπωσης)
78) Ελληνική Βιομηχανία Όπλων			Οι απασχολούμενοι: 1) στο τμήμα βλητικού σταθμού, 2) στον έλεγχο κόνης με υπεριώδεις ακτίνες και 3) στο τμήμα απογρεζώματος (σφαιρομύλων)
79) Βιομηχανίες κρέατος	57) Βιομηχανία κρέατος	Οι απασχολούμενοι κατά κύριο λόγο εντός των ψυκτικών θαλάμων καθώς και εντός των θαλάμων επεξεργασίας κρέατος (τεμαχισμού κ.λπ.)	Οι απασχολούμενοι κατά κύριο λόγο εντός των ψυκτικών θαλάμων, καθώς και οι απασχολούμενοι εντός των θαλάμων επεξεργασίας κρέατος (τεμαχισμού κ.λπ.).
80) ΑΧΕ ΕΘΥΛ ΕΛΛΑΣ			Υπάλληλοι γραφείων, αποθήκης, φύλακες πύλης, προσωπικό Ιατρείου
81) Χημικές Βιομηχανίες	58) Χημική Βιομηχανία	Όλοι οι εργαζόμενοι στην παραγωγή εκτός των απασχολούμενων στην αποθήκευση πρώτων υλών και διαλυτών των χημικών βιομηχανιών	Όλοι οι εργαζόμενοι στην παραγωγή πολυεστερικών ρητινών, γαλακτωμάτων, οξείκου πολυβινυλίου και ακρυλικών πολυμερών (εργασίες προετοιμασίας, παραγωγής, συσκευασίας, αποθήκευσης), με διεργασίες πολυμερισμού καθώς και όλοι οι απασχολούμενοι στην αποθήκευση των μονομερών πρώτων υλών ως και διαλυτών των Χημικών Βιομηχανιών
	Σύνολο 61		

Στις κατηγορίες επιχειρήσεων, όπως φαίνεται αναλυτικά στον πίνακα, εξαιρούνται οι παρακάτω παράγραφοι τμηματικά ή εξολοκλήρου:

1Α) Επιχειρήσεις κατεργασίας του Ξηρού Ασβέστη η συσκευασία σε σάκους, 7) Φορτοεκφορτώσεις ξηράς και θάλασσας η ζύγιση, τακτοποίηση, διαλογή κ.λπ., 15Α) Βιομηχανία Παραγωγής Απορρυπαντικών οι εργάτες συσκευασίας του προϊόντος, 21) Βιομ/νία & Βιοτεχνία παραγωγής & παρασκευής ανοργάνων χρωμάτων. η παρασκευή, 27) Βιομηχανία και βιοτεχνία ελαστικού, 27 Α) Βιομηχανία παραγωγής ελαστικών και αεροθαλάμων μεταφορικών μέσων, 28) Βιομηχανία παραγωγής τεχνητής μετάξης, 32) Επεξεργασία σταφίδας και 34) Παρασκευή αμυλοσακχάρου και φρουκτολίνης, 37) Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Κλινικές... οι εργάτες αποκομιδής απορριμμάτων, μείες απασχολούμενες αποκλειστικά με την άσκηση της ειδικότητάς τους, 7) 39) Σταθμοί αναπαραγωγής ζώων οι «Μετα-

φορείς ζώων, κτηνιατρικών σταθμών και στα κτηνιατρικά και μικροβιολογικά εργαστήρια, ειδικευμένοι εργάτες λοιμοκαθαρτηρίων», 40) Πλυντήρια-γκαράζ-πρατήρια βενζίνης, 41) Παραγωγή Φωταερίου, 45) Εταιρείες πετρελαιοειδών οι Γεμιστές βυτιοφόρων, οδηγοί βυτιοφόρων... κ.ά., 48) Κυλινδρόμυλοι, 49) Βιοτεχνίες παραγωγής ζωικής κόλλας, 51) Δημοτικά και Ιδιωτικά Λουτρά, 52) υδρουργικές εργασίες. Παραγωγή μοριοσανίδων και ινοσανίδων, 53) Εργοστάσιο Εμποτισμού ΟΣΕ Κατερίνης, 53) Εργοστάσιο Εμποτισμού ΟΣΕ Κατερίνης, 55Α) Ιχθυαγορά Αθηνών (οδού Αθηνάς), 56) Δημόσια και Δημοτικά Γυμναστήρια Κολυμβητήρια και Γήπεδα καθώς και τα αντίστοιχα των Αν/ων Αθλητικών Συλλόγων, 57) Ξενοδοχειακές Μονάδες (Καθαρίστριες - Καμαριέρες), 58) Οργανισμός Κεντρικής Λαχαναγοράς Αθηνών (ΟΚΛΑ), 59) Επιχειρήσεις επεξεργασίας βρωσίμων ελαιών, 62) Κρεοπωλεία Κεντρικής Κρεαταγοράς Αθηνών (οδού Αθηνάς),

63) α) Ζαχαροπλάστεία και εργαστήρια παρασκευής ειδών Ζαχαροπλάστεων, β) Χαλβαδοποιία (Βιομηχανία - Βιοτεχνία), 65) Παραγωγή αμιαντοτσιμεντοσωλήνων και λοιπών συναφών προϊόντων από αμιαντοσιμεντό, 60) Εργοστάσια επεξεργασίας γάλακτος ή αποθήκευση, 66) Η.Λ.Π.Α.Π οι ελεγκτές, εισπράκτορες, επιθεωρητές και, 67) Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές δι' αυτοκινήτων, διάφορα....., 67Α) Επιβατικές και εμπορευματικές μεταφορές οι Οδηγοί βαρέων φορτηγών κάτω των 3,5 τόνων, οι οδηγοί ταξί εκτός Αττικής και Θεσσαλονίκης, 68) Χονδρικό και λιανικό εμπόριο τροφίμων κ.λπ. συναφών ειδών, Καφεκοπτεία οι ταμίες πολυδύναμων σούπερ-μάρκετ. Πωλητές χονδρικού εμπορίου. Καφεκόπτες που χειρίζονται αλυστικές μηχανές, ιπποδύναμης άνω των 5 ίππων, 69) Βιοτεχνίες και Βιομ/νίες παραγωγής Ζωοτροφών- Πτηνοτροφών, 70) Παραγωγή ζυμών (μαγιάς) αρτοποιίας, 74)

Εκκολλητήρια, 76) Παραγωγή ηλεκτρικών μετρητών (α) Βαφείο: Βαφείς), 77) Τηλεόραση (ΕΡΤ 1,2 Εμφανιστές - τυπωτές κινηματογραφικών φιλμς εφόσον απασχολούνται με πλήρη απασχόληση στους σχετικούς θαλάμους εμφάνισης - εκτύπωσης), 78) Ελληνική Βιομηχανία Όπλων, 80) ΑΧΕ ΕΘΥΛ ΕΛΛΑΣ, 81) Χημικές Βιομηχανίες οι απασχολούμενοι στην αποθήκευση

και εισέρχονται:

στην παράγραφο **36) Ραδιοφωνικοί σταθμοί** και οι **Τηλεοπτικοί (στη νέα 30) «Τεχνικοί ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών που απασχολούνται στη συντήρηση κεραιών και εικονολήπτες εξωτερικοί με φορτές κάμερες»** και οι παράγραφοι **45) Ιχθυοκαλλιέργειες - Ιχθυοτροφεία** (Δύτες και απασχολούμενοι στη συντήρηση ιχθυοκλωβών) και **65Α Επιχειρήσεις αφαίρεσης ή κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών.**

Β. Ειδικότητες εργαζομένων ανεξάρτητα από επιχειρήσεις ή χώρο εργασίας που απασχολούνται

(υπογράμμιση: προσθήκες στον τελικό κατάλογο, *πλάγια γράμματα έντονα*: εξαιρούνται, ***: παραμένουν στην κατηγορία επιχειρήσεων)

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ
	ΥΠΕΔΑΦΙΟ Α
1.«Θερμαστές ή αρχιθερμαστές στερεών καυσίμων»	1. Θερμαστές ή αρχιθερμαστές στερεών και υγρών καυσίμων
2.«Μασακονιστές»	2. Μασακονιστές
3.«Λεβητοκαθαριστές»	
4.«Υφαλοχρωματιστές»	3.Υφαλοχρωματιστές
5.«Αθλητεργάτες, ως και τα εργατικά στελέχη των αθλητεργατών, εφ' όσον προέρχονται εκ της τάξεως αυτών».	5. Εργάτες αθλείας θαλάσσης
6.«Χειριστές αεροσφύρας (πιστολαδόροι)».	
7.«Χειριστές εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων».	6. Χειριστές εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων
8.«Απασχολούμενοι σε ψυκτικούς θαλάμους θερμοκρασίας κατωτέρως των 4 βαθμών Κελσίου»	7. Απασχολούμενοι σε ψυκτικούς θαλάμους θερμοκρασίας κατωτέρως των 4 βαθμών Κελσίου
ΥΠΕΔΑΦΙΟ Β	
1.«Χημικοί (εκτός των χημικών οινολογικών και βιοχημικών εργαστηρίων), Εργοδηγοί Χημικοί, Οινολόγοι (πλην των απασχολούμενων σε αυτοτελή οινολογικά εργαστήρια».	8. Χημικοί (εκτός των χημικών οινολογικών εργαστηρίων) και εργοδηγοί χημικοί και βιοχημικοί απασχολούμενοι σε χώρους παραγωγής και εργαστήρια
2. «Νυκτοφύλακες».	9. Νυκτοφύλακες
3. «Θερμοδόμοι»	
4. «Λιθοξόοι»	10. Λιθοξόοι
5. «Δύτες»	11. Δύτες - Σπογγαλιείς
6. «Ραδιοτηλεγραφητές - Τηλετυπιστές - Χειριστές μηχανογραφικών μηχανημάτων διάτρησης και επαλήθευσης στοιχείων επί καρτελών ή χαρτοταινιών».	
7.«Εργάτες και φύλακες φορτηγίδων».	12. Εργάτες φορτηγίδων
8.«Αμαξοκαρραγωγείς».	
9.«Μακαρονοτεχνίτες (πλην του προσωπικού συσκευασίας)».	
10.«Μουσικοί πνευστών οργάνων, μουσικοί και τραγουδιστές νυκτερινών κέντρων»	
11.«Κατασκευαστές μωσαϊκών πλάκων και πλάκων Μάλτας».	
12.«Κατασκευαστές αμιαντοτσιμεντοσωλήνων και τσιμεντόλιθων»	13. Κατασκευαστές τσιμεντοπλίνθων, τσιμεντοστύλων, τσιμεντοσωλήνων, πλάκων από τσιμέντο

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ
13.«Εργάτες άρσεως βαρών (μανουβραδόροι)».	
14.«Εργάτες κατεργασίας κρυστάλλων».	
15.«Εργατοτεχνίτες επισκευής και συντήρησης σιδηροδρομικών γραμμών».	
16.«Ανελκυστές, καθελκυστές νευρείων».	14. Ανελκυστές , καθελκυστές νευρείων
17.«Σερβιτόροι».	18. Σερβιτόροι με νυχτερινή απασχόληση (απασχολούμενοι τουλάχιστον 3 ώρες μεταξύ της 10ης βραδινής και της 6ης πρωινής της επόμενης μέρας)
18.«Αρβυλεργάτες».	
19.«Μάγειροι και προσωπικό κουζίνας».	
20.«Αδειούχοι ή Πτυχιούχοι ή διπλωματούχοι Πρακτικοί Μηχανικοί, συντηρητές Βιομηχανικών Εγκαταστάσεων και Εργασιών και Βιοτεχνικών Επιχειρήσεων, εφόσον οι βιοτεχνικές αυτές επιχειρήσεις διαθέτουν κινητήριες μηχανές με ιπποδύναμη άνω των 40 ίππων».	19. Αδειούχοι, πτυχιούχοι ή διπλωματούχοι πρακτικοί Μηχανικοί, συντηρητές βιομηχανικών εγκαταστάσεων και εργασιών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων, εφόσον οι βιοτεχνικές αυτές επιχειρήσεις διαθέτουν κινητήριες μηχανές με ιπποδύναμη άνω των 40 ίππων
21.«Συντηρητές - επισκευαστές ακτινολογικών μηχανημάτων».	
22.«Κουρείς - κομμωτές».	
23.«Καθαριστές των διπυθμένων και των δεξαμενών των πλοίων».	20. Καθαριστές των διπυθμένων και των δεξαμενών των πλοίων
24.«Αποκλειστικώς απασχολούμενοι δια μηχανικού αεροεκτοξευτήρος βαφείς (ντουκαδόροι)».	21. Αποκλειστικώς απασχολούμενοι δια μηχανικού αεροεκτοξευτήρος βαφείς (ντουκαδόροι)
25.«Σημειωτές κύτους πλοίων».	
26.«Αδειούχοι, πτυχιούχοι θερμαστές στερεών και υγρών καυσίμων».	
27.«Απασχολούμενοι στο μηχανουργείο, αποθήκες, τμήμα κοπής υάλου και συνεργεία επισκευής και συντήρησης, στο εργοστάσιο της Δραπετσώνας της Α.Ε.Ε. Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων».	
28.«Εργατοτεχνίτες ύδρευσης πλοίων».	
29.«Υποδηματοργάτες».	15. Υποδηματοποιοί - Υποδηματοεργάτες
30.«Αρτεργάτες - Σιμιτεργάτες (ζυμωτές, πλάστες, κλιβανείς, κυλινδριστές, ζυγιστές, πασαδόροι)».	22. Αρτεργάτες - Σιμιτεργάτες (ζυμωτές, πλάστες, κλιβανείς, κυλινδριστές, ζυγιστές, πασαδόροι)-Μυλωθροί
ΥΠΕΔΑΦΙΟ Γ	
1.«Οδηγοί λεωφορείων Ο.Α.Σ.Θ» ***	
2.«Καθαριστές - Καθαρίστριες α) Με πλήρη απασχόληση β) Άνευ χρονικού περιορισμού ημερήσιας απασχόλησης: των εκπαιδευτηρίων (Ανωτάτης-ΜέσηςΣτοιχειώδους Εκπαίδευσης), Ακαδημιών, Ανωτέρων Δημοσίων Σχολών, ΚΑΤΕ, Δημοσίων Βιβλιοθηκών, Σχολών Μαθητείας και Ταχύρρυθμης Εκπαίδευσης του ΟΑΕΔ, Δημοσίων Τεχνικών Σχολών (Ανωτέρων - Μέσων - Κατωτέρων), Στρατιωτικών Σχολών (Ευελπίδων, Χωροφυλακής, Αστυνομίας πόλεων, Ναυτικού, Δοκίμων κ.λπ.), Νεκροτομείων».	23. Καθαριστές - Καθαρίστριες με πλήρη απασχόληση, πλην εκείνων που απασχολούνται σε: α. γραφεία δημοσίων υπηρεσιών, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ Α΄ και Β΄ βαθμού και τις επιχειρήσεις αυτών, ΝΠΙΔ που ανήκουν στο Κράτος, καθώς και στις δημόσιες επιχειρήσεις, οργανισμούς και Α.Ε που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Κεφαλαίου Α΄ και Β΄ του ν.3429/2005 όπως ισχύουν και έχουν εργοδότες τους ως άνω αναφερόμενους φορείς β. γραφεία διοίκησης επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.
3.«Ψησιέρηδες - Λατζέρηδες (απασχολούμενοι εις εστιατόρια και λοιπές επιχείρησης παρασκευής και προσφοράς φαγητών, ποτών κτλ)»	16. Ψήστες 17. Λατζέρηδες
4. «Συντάκτες ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων».	
5.«Δασεργάτες (απασχολούμενοι σε εργασίες υλοτόμησης, μετατόπισης και φόρτωσης δασικών προϊόντων)».	24. Δασεργάτες (απασχολούμενοι σε εργασίες υλοτόμησης, μετατόπισης και φόρτωσης δασικών προϊόντων) - Ρητινοσυλλέκτες
6.«Εργατοτεχνικό προσωπικό απασχολούμενο αποκλειστικά στα Συνεργεία Επισκευής Λεωφορείων ΑΣΠΑ, ΕΚΤΕΛ Αθηνών και ΟΑΣΘ, καθώς και οι αποθηκάριοι ανταλλακτικών και υλικών οι στεγασόμενοι και εργαζόμενοι μέσα στους χώρους αυτούς».	25. Εργατοτεχνικό προσωπικό απασχολούμενο αποκλειστικά στα συνεργεία επισκευής λεωφορείων ΟΣΥ Α.Ε και Ο.Α.Σ.Θ.
***7.«Μισθωτοί οδηγοί των αστικών και υπεραστικών λεωφορείων δημόσιας χρήσης όλης της χώρας».	
8. «Υδραυλικοί απασχολούμενοι αποκλειστικά με την εκτέλεση εγκαταστάσεων υδραυλικών - υγιεινής και θέρμανσης των οικοδομών».	26. Υδραυλικοί και εγκαταστάτες σωληνώσεων, απασχολούμενοι αποκλειστικά με την εκτέλεση εγκαταστάσεων υδραυλικών, υγιεινής και θερμάνσεων των οικοδομών καθώς και των υπογείων δικτύων

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ
9. «Ξυλουργοί οικοδομών».	
10. «Εργατοτεχνίτες τοποθετητές υαλοπινάκων, οι αποκλειστικά απασχολούμενοι στις οικοδομές»	
11. «Βαρελοποιοί, απασχολούμενοι στην κατασκευή και επισκευή βαρελίων».	
12. Νεκροπομποί, Εργάτες καθαριότητας νεκροταφείων .	27. Νεκροπομποί
ΥΠΕΔΑΦΙΟ Δ	
1. «Ρητινοσυλλέκτες».	24. Δασεργάτες (απασχολούμενοι σε εργασίες υλοτόμησης, μετατόπισης και φόρτωσης δασικών προϊόντων) - Ρητινοσυλλέκτες
2. «Μεταφορείς με χρήση χειράμαξας (ασφαλιζόμενοι στο ΙΚΑ δια μέσου Ασφαλιστικών Συνεταιρισμών)».	
3. «Οι απασχολούμενοι στην κατασκευή εκμαγείων και αντιγράφων αρχαίων έργων».	
4. «Διαμορφωτές σωλήνων (Σωληνουργοί) πλοίων, εργοταξίων κ.λπ.».	28. Διαμορφωτές σωλήνων (Σωληνουργοί) πλοίων, εργοταξίων κ.λπ.
5. «Εργατοτεχνίτες οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης οδών».	
6. «Εργατοτεχνίτες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης σωληνωτών ικριωμάτων».	29. Εργατοτεχνίτες συναρμολόγησης και αποσυναρμολόγησης σωληνωτών ικριωμάτων
7. «Εργάτες - πωλητές ακατέργαστου σιδήρου».	30. Εργάτες ακατέργαστου σιδήρου
8. «Προσωπικό θεριζοαθλωνιστικών συγκροτημάτων».	37. Προσωπικό θεριζοαθλωνιστικών συγκροτημάτων
9. «Πτυχιούχοι κάτοχοι αδείας ηλεκτροτεχνίτες (βοηθοί, ηλεκτροτεχνίτες, αρχιτεχνίτες, εργοδηγοί και πτυχιούχοι επίβλεψης συντήρησης) εξαιρουμένων των απασχολούμενων: α) στα καταστήματα πώλησης ηλεκτρολογικού υλικού και οικιακής εξυπηρέτησης και β) στη συναρμολόγηση, εμπορία και επισκευή οικιακών ηλεκτρολογικών συσκευών.»	
10. «Χειριστές μηχανών προβολής κινηματογραφικών ταινιών».	
11. «Θαλαμηπόλοι Ευαγών Ιδρυμάτων».	
12. «Ράπτριες απασχολούμενες εντός του κτιριακού συγκροτήματος του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ επί των οδών Μανταγιωτάκη και Εσπερίδων (Καλλιθέα)».	
ΥΠΕΔΑΦΙΟ Ε	
1. «Εργάτες απασχολούμενοι σε φορτοεκφορτώσεις ξυλείας, σιδήρου, τσιμέντου και λοιπών οικοδομικών υλικών στις αποθήκες ξυλείας και στις μάντρες δομικών υλικών».	
2. «Μηχανικοί σκαφών αεροψεκασμού».	36. Μηχανικοί σκαφών αεροψεκασμού
3. «Συνοδοί (περιπολιτές) κλιναμαξών και κλινοθεσίων των σιδηροδρομικών συρμών».	
4. «Συντηρητές κεραιών στρατιωτικών μονάδων και μόνο για το χρόνο της αποκλειστικής απασχόλησης στο αντικείμενο τούτο».	32. α. Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά σε εργασίες τοποθέτησης και συντήρησης των εναέριων και υπόγειων δικτύων μεταφοράς ενέργειας υψηλής τάσης (άνω των 66000 VOLT), γομωτές - πυροδότες β. Οι απασχολούμενοι στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ (εναερίτες και υπογείτες κατηγορίας Τ4Α) γ. Εναερίτες τηλεπικοινωνιακών εταιρειών, εργαζόμενοι εντός φρεστίων (μουφαδόροι) τηλεπικοινωνιακών εταιρειών και εναερίτες ηλεκτρολόγοι δ. Συντηρητές κεραιών Στρατιωτικών Μονάδων που απασχολούνται στο αντικείμενο αυτό κατά κύριο λόγο
5. «Συντηρητές καυστήρων υγρών καυσίμων και συγκροτήματος λεβητοστασίων».	4. Συντηρητές καυστήρων υγρών καυσίμων και συγκροτήματος λεβητοστασίων

ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ (ΙΚΑ)	ΝΕΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΑΕ
6. «Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά σε εργασίες τοποθέτησης και συντήρησης των εναερίων και υπογείων δικτύων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας υψηλής τάσης. Γομωτές - Πυροδότες».	32. α. Οι απασχολούμενοι αποκλειστικά σε εργασίες τοποθέτησης και συντήρησης των εναερίων και υπογείων δικτύων μεταφοράς ενέργειας υψηλής τάσης (<u>άνω των 66000 VOLT</u>), γομωτές -πυροδότες β. Οι απασχολούμενοι στα δίκτυα διανομής ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΗ (<u>εναερίτες και υπογείτες κατηγορίας T4A</u>) γ. <u>Εναερίτες τηλεπικοινωνιακών εταιρειών, εργαζόμενοι εντός φρεστών (μουφадόροι) τηλεπικοινωνιακών εταιρειών και εναερίτες ηλεκτρολόγοι</u> δ. Συντηρητές κεραιών Στρατιωτικών Μονάδων που απασχολούνται στο αντικείμενο αυτό κατά κύριο λόγο
7. «Φύλακες - Οδηγοί ορεινών καταφυγίων ευρισκομένων σε υψόμετρο άνω των 1700 μέτρων και σε διαρκή ετοιμότητα».	
	33. Οι εργαζόμενοι κατά κύριο επάγγελμα ως ψεκαστές φυτοπροστατευτικών προϊόντων και οι εργαζόμενοι κατά κύριο επάγγελμα εντός των θερμοκηπίων
	31. Ηλεκτρολόγοι πτυχιούχοι και κάτοχοι άδειας που απασχολούνται σε εργοστάσια και μονάδες παραγωγής
	34. Ασφαλοτεχνίτες οδοποιίας στα έργα κατασκευής του οδικού δικτύου και στις οικονομικές μονάδες παραγωγής ασφάλτου
	35. Οδηγοί και βοηθοί αυτοκινήτων ασφαλοδιανομής
	38. Μηχανοξυλουργοί, χειριστές ξυλουργικών μηχανημάτων σε επιχειρήσεις κατασκευής επίπλων, κουφωμάτων, παρκετών και λοιπών ειδών από ξύλο

Στις ειδικότητες εργαζομένων, όπως φαίνεται αναλυτικά στον πίνακα, εξαιρούνται:

στο **υπεδάφιο Α:** οι 3. «Λεβητοκαθαριστές», 6. «Χειριστές αεροσφύρας (πιστολαδρόροι)», στο **υπεδάφιο Β:** οι 3. «Θερμοδόμοι», 6. «Ραδιοτηλεγραφητές - Τηλετυπιστές - Χειριστές μηχανογραφικών μηχανημάτων διάτρησης και επαλήθευσης στοιχείων επί καρτελών ή χαρτοταινιών», «φύλακες φορτηγίδων», 8. «Αμαξοκαρπαγωγείς», 9. «Μακρονοτεχνίτες (πλην του προσωπικού συσκευασίας)», 10. «Μουσικοί πνευστών οργάνων, μουσικοί και τραγουδιστές νυκτερινών κέντρων», 11. «Κατασκευαστές μωσαϊκών πλακών και πλακών Μάλας», 13. «Εργάτες άρσεως βαρών (μανουβραδόροι)», 14. «Εργάτες κατεργασίας κρυστάλλων», 15. «Εργατοτεχνίτες επισκευής και συντήρησης σιδηροδρομικών γραμμών», 17. «Σερβιτόροι», 18. «Αρβυλεργάτες», **19. «Μάγειροι και προσωπικό κουζίνας»**, 21. «Συντηρητές - επισκευαστές ακτινολογικών μηχανημάτων», **22. «Κουρείς - κομμωτές»**, 25. «Σημειωτές κύτους πλοίων», 26. «Αδειούχοι, πτυχιούχοι θερμαστές στερεών και υγρών καυσίμων», 27. «Απασχολούμενοι στο μηχανουργείο, αποθήκες, τμήμα κοπής υάλου και συνεργεία επισκευής και συντήρησης, στο εργοστάσιο της Δραπετσώνας της Α. Ε. Ε. Χημικών Προϊόντων και Λιπαμάτων», 28. «Εργατοτεχνίτες ύδρευσης πλοίων», στο **υπεδάφιο Γ:** οι 2. «Καθαριστές - Καθαρίστριες πλην Λακεδαιμονίων», 4. «Συντάκτες ημερησίων Επαρχιακών Εφημερίδων», 9. «Ξυλουργοί οικοδομών», 10. «Εργατοτεχνίτες τοποθετητές υαλοπινάκων, οι αποκλειστικά απασχολούμενοι στις οικοδομές», 11. «Βαρελοποιοί,

απασχολούμενοι στην κατασκευή και επισκευή βαρελίων», 12. Εργάτες καθαριότητας νεκροταφείων», στο **υπεδάφιο Δ:** οι 3. «Οι απασχολούμενοι στην κατασκευή εκμαγείων και αντιγράφων αρχαίων έργων», 5. «Εργατοτεχνίτες οριζόντιας και κατακόρυφης σήμανσης οδών», 9. «Πτυχιούχοι κάτοχοι αδειάς ηλεκτροτεχνίτες (βοηθοί, ηλεκτροτεχνίτες, αρχιτεχνίτες, εργοδηγοί και πτυχιούχοι επιβλήψης συντήρησης) εξαιρουμένων των απασχολούμενων: α) στα καταστήματα πώλησης ηλεκτρολογικού υλικού και οικιακής εξυπηρέτησης και β) στη συναρμολόγηση, εμπορία και επισκευή οικιακών ηλεκτρολογικών συσκευών», 10. «Χειριστές μηχανών προβολής κινηματογραφικών ταινιών», 11. «Θαλαμηπόλοι Ευαγών Ιδρυμάτων», στο **υπεδάφιο Ε:** οι 1. «Εργάτες απασχολούμενοι σε φορτοεκφορτώσεις ξυλείας, σιδήρου, τσιμέντου και λοιπών οικοδομικών υλικών στις αποθήκες ξυλείας και στις μάντρες δομικών υλικών», 3. «Συνοδοί (περιποιτές) κλιμαμαξών και κλινοθεσίων των σιδηροδρομικών συρμών».

Στις ειδικότητες εργαζομένων, όπως φαίνεται αναλυτικά στον πίνακα, εισέρχονται:

οι 31. Ηλεκτρολόγοι πτυχιούχοι και κάτοχοι άδειας που απασχολούνται σε εργοστάσια, μονάδες παραγωγής και εργοτάξια, οι 34. Ασφαλοτεχνίτες οδοποιίας στα έργα κατασκευής του οδικού δικτύου και στις οικονομικές μονάδες παραγωγής ασφάλτου, οι 35. Οδηγοί και βοηθοί αυτοκινήτων ασφαλοδιανομής και οι 38. Μηχανοξυλουργοί, χειριστές ξυλουργικών μηχανημάτων σε επιχειρήσεις κατασκευής επίπλων, κουφωμάτων, παρκετών και λοιπών ειδών από ξύλο.

Σημείωση: Το παραπάνω κείμενο είναι αναδημοσίευση από την περιοδική έκδοση (έντυπη και ηλεκτρονική) της Ελληνικής Εταιρείας Ιατρικής της Εργασίας και Περιβάλλοντος (Ε.Ε.Ι.Ε.Π.) **εργασιαυγεία** (τεύχος 46).

Ηλικία και εργατικά ατυχήματα

των Παναγιώτας Κατσακιώρη και Ιωάννας Παπαϊωάννου¹

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο παρόν άρθρο εξετάζεται η σχέση ηλικίας και εργατικών ατυχημάτων, η οποία αποτελεί ένα σημαντικό θέμα προς μελέτη, ιδιαίτερα σήμερα που η μέση ηλικία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού αυξάνεται και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν οι πιθανές επιπτώσεις της συμμετοχής μεγαλύτερου αριθμού εργαζομένων, ιδιαίτερα πιο ηλικιωμένων, στην εργασία.

Η πιθανή ύπαρξη αιτιολογικής σχέσης μεταξύ της ηλικίας και των εργατικών ατυχημάτων έχει αποτελέσει αντικείμενο ενασχόλησης αρκετών ερευνητικών μελετών [1,2] καθώς, επίσης, και βιβλιογραφικών ανασκοπήσεων [3,4]. Εντούτοις, μέχρι τώρα, τα συμπεράσματα από τις έρευνες παραμένουν αντιφατικά. Γενικά συμπεράσματα δεν μπορούν να εξαχθούν με βεβαιότητα, εκτός από το γεγονός ότι η ηλικία αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην πρόκληση των ατυχημάτων.

Ειδικότερα, όσον αφορά στη σχέση συχνότητας εργατικών ατυχημάτων και ηλικίας, η Laflamme [2] ερεύνησε την υπόθεση «όσο αυξάνει η ηλικία, συμβαίνουν συχνότερα ατυχήματα» αλλά τα αποτελέσματα της μελέτης δεν επιβεβαίωσαν την υπόθεση αυτή.

Οι Cloutier et al. [1] ερεύνησαν τη σχέση μεταξύ ατυχημάτων και ηλικίας και τα αποτελέσματα αποκάλυψαν μείωση του ρυθμού εμφάνισης των ατυχημάτων με την αύξηση της ηλικίας. Επίσης, ο Nicholson [5] διαπίστωσε ότι οι νεότεροι εργαζόμενοι έχουν περισσότερα ατυχήματα επειδή υπερεκτιμούν τις ικανότητές τους και διαθέτουν υπερβολική αυτοπεποίθηση ενώ, αντίθετα, ο Rabbit [6] υποστήριξε ότι οι πιο ηλικιωμένοι εργαζόμενοι παθαίνουν πιο συχνά ατύχημα διότι διαθέτουν μειωμένες σωματικές ικανότητες σε σύγκριση με τους νεότερους εργαζόμενους. Όσον αφορά στη σχέση ηλικίας, εμπειρίας και ατυχημάτων, υπάρχει η άποψη ότι καθώς αυξάνει η ηλικία, συγκεντρώνεται εργασιακή εμπειρία και έτσι αποτρέπονται πολλά ατυχήματα που θα προκαλούνταν λόγω απειρίας. Επίσης, οι Sawacha et al. [7] διαπίστωσαν ισχυρή σχέση μεταξύ ηλικίας, εμπειρίας και απόδοσης των εργαζομένων όσον αφορά στην ασφάλεια. Πιο συγκεκριμένα, η απόκτηση εμπειρίας, άρα και η μεγαλύτερη ηλικία, συνεισφέρουν στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων.

Όσον αφορά στη σοβαρότητα των εργατικών ατυχημάτων και τη σχέση με την ηλικία, υπάρχουν ερευνητές οι οποίοι υποστηρίζουν ότι καθώς η ηλικία αυξάνει, η δυνατότητα για πνευματική και σωματική εργασία μειώνεται και σε αυτό ίσως να οφείλονται τα υψηλά ποσοστά θνησιμότητας των ηλικιωμένων εργαζομένων που παθαίνουν εργατικό ατύχημα [8]. Έρευνες έχουν επιβεβαιώσει ότι η σοβαρότητα ενός τραυματισμού στο χώρο εργασίας είναι υψηλότερη καθώς αυξάνεται η ηλικία [9]. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και ο Salminen [4] σύμφωνα με τον οποίο οι πιο ηλικιωμένοι εργαζόμενοι είναι αυτοί που παθαίνουν θανατηφόρα ατυχήματα, αν και οι νέοι παρουσιάζουν υψηλότερο ποσοστό ατυχημάτων από ότι στο παρελθόν. Οι Kisner και Pratt [10],

επίσης, αναφέρουν ότι οι πιο ηλικιωμένοι εργαζόμενοι διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο για θανατηφόρα ατυχήματα και ο Torf [11] επιβεβαιώνει ότι τα σοβαρά εργατικά ατυχήματα συμβαίνουν σε ηλικιωμένους εργαζομένους.

Ομοίως, οι Laflamme και Menckel [3], στη βιβλιογραφική ανασκόπησή τους για την ηλικία και τα εργατικά ατυχήματα, διατύπωσαν το συμπέρασμα ότι η σοβαρότητα των ατυχημάτων τείνει να αυξάνεται με την ηλικία, δηλ. όσο πιο ηλικιωμένος είναι ο εργαζόμενος στον οποίο συνέβη το ατύχημα, τόσο πιο σοβαρό θα είναι το ατύχημα αυτό.

Όσον αφορά στη λήψη μέτρων προστασίας, μεταξύ άλλων, έχει εξεταστεί και ο ρόλος της άσκησης στη μείωση του κινδύνου πρόκλησης εργατικού ατυχήματος σε έναν εργασιακό χώρο όπου απασχολούνται ηλικιωμένοι εργαζόμενοι [12]. Δεδομένου ότι οι ηλικιωμένοι εργαζόμενοι είναι λιγότερο φυσικά ενεργοί και γυμνασμένοι από τους νέους στην ηλικία εργαζομένους, είναι φυσικό να παρουσιάζουν ευκολότερα κόπωση και να βρίσκονται σε μεγαλύτερο κίνδυνο ατυχήματος. Ο ακριβής τρόπος με τον οποίο η ηλικία επηρεάζει τις ικανότητες των εργαζομένων και η συσχέτισή της με την πιθανότητα να συμβεί εργατικό ατύχημα θα βοηθήσει στο σχεδιασμό κατάλληλης στρατηγικής και ανάληψης δράσεων για την πρόληψη των ατυχημάτων.

Ιδιαίτερα σήμερα, που εξαιτίας της γήρανσης του πληθυσμού και της αύξησης των ορίων συνταξιοδότησης, η μέση ηλικία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού αυξάνεται και δεδομένου ότι αυτή η τάση συνεχίζει με αυξητικό ρυθμό, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα οι πιθανές επιπτώσεις της συμμετοχής μεγαλύτερου αριθμού εργαζομένων, ιδιαίτερα πιο ηλικιωμένων, στην εργασία. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην κοινοτική στρατηγική για την υγεία και ασφάλεια στην εργασία για την περίοδο 2007-2012, κάνει ιδιαίτερη αναφορά στις προκλήσεις που προκύπτουν για την υγεία και την ασφάλεια από τις δημογραφικές εξελίξεις και τη γήρανση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επισημαίνοντας την αναγκαιότητα για καλύτερη προσαρμογή του χώρου εργασίας στις ατομικές ανάγκες των εργαζομένων και καλύτερη εφαρμογή των αρχών της εργονομίας στο σχεδιασμό των χώρων εργασίας και την οργάνωση της εργασίας [13].

Παράλληλα, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία επισημαίνει την ηλικιακή σύνθεση του εργατικού δυναμικού ως έναν από τους παράγοντες που επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τις

¹ Η κα Π. Κατσακιώρη είναι Μηχανολόγος Μηχανικός, DEA, PhD, Τεχνικός Επιθεωρητής Εργασίας. Η κα Ιωάννα Παπαϊωάννου είναι Ηλεκτρολόγος Μηχανικός, MSc, MBA, Τεχνικός Επιθεωρητής Εργασίας, επίσης.

συνθήκες εργασιακής υγείας και ασφάλειας. [14, 15]

Προκειμένου να υιοθετηθεί μια σφαιρική προσέγγιση της ποιότητας της απασχόλησης, ιδίως για την εξασφάλιση ικανοποιητικών συνθηκών υγείας και ασφάλειας κατά τη διάρκεια ενός παρατεταμένου εργασιακού βίου, είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των διαφορετικών ηλικιακών ομάδων των εργαζομένων όσον αφορά στους κινδύνους. Αλλωστε, και η Οδηγία - πλαίσιο 89/391 ορίζει ότι ο εργοδότης εφαρμόζει τα κατάλληλα μέτρα προστασίας της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων βάσει των γενικών αρχών πρόληψης, μία από τις οποίες είναι η προσαρμογή της εργασίας στον άνθρωπο, ειδικότερα όσον αφορά στη διαμόρφωση των θέσεων εργασίας, την επιλογή των εξοπλισμών και την επιλογή των μεθόδων εργασίας και παραγωγής. Σε αυτό το πλαίσιο, η σχέση ηλικίας και εργατικών ατυχημάτων είναι ένα σημαντικό θέμα προς εξέταση και ανάληψη δράσεων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Cloutier E., David H. and Duguay P., Accident indicators and profiles as a function of the age of female nurses and food services workers in the Quebec Health and Social Services sector, *Safety Science*, (28), 111-125, 1998
2. Laflamme L., Age-related accident ratios in assembly work: A study of female assembly workers in the Swedish automobile industry, *Safety Science*, (23), 27-37, 1996
3. Laflamme L. and Menckel E., Aging and Occupational Accidents. A review of the literature of the last three decades, *Safety Science*, (21), 145-161, 1995
4. Salminen S., Have young workers more injuries than older ones? An international literature review, *Journal of Safety Research*, (35), 513-521, 2004
5. Nicholson A.S., Accident information from four British industries, *Ergonomics*, (28), 31-43, 1985
6. Rabbit P., Management of the working population, *Ergonomics*, (34), 775-790, 1991
7. Sawacha E., Naoum S. and Fong D., Factors affecting safety performance on construction sites, *International Journal of Project Management*, 17(5), 309-315, 1999
8. McGwin G. Jr., Valent F., Taylor A. J., Howard H. J., Davis G. G., Brissie R. M. and Rue L., Epidemiology of fatal occupational injuries in Jefferson County, Alabama, *Southern Medical Journal*, (95), 1300-1311, 2002
9. Breslin C., Koehoorn M., Smith P. and Mano M., Age related differences in work injuries and permanent impairment: a comparison of workers' compensation claims among adolescents, young adults, and adults, *Occupational and Environmental Medicine*, (60), E10, 2003
10. Kisner S. M. and Pratt S.G., Occupational fatalities among older workers in the United States: 1980-1991, *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, (39), 715-721, 1997
11. Topf M.D., General next, *Occupational Hazards*, (62), 49-50, 2000
12. Mackey M., Maher C.G., Wong T. and Collins K., Study protocol: the effects of work-site exercise on the physical fitness and work-ability of older workers, *BMC Musculoskeletal Disorders*, (31), 8-9, 2007
13. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία: κοινοτική στρατηγική 2007-2012 για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, Βρυξέλλες, 21.2.2007
14. Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Κινδύνων, Outlook 1 - Νέοι και αναδυόμενοι κίνδυνοι για την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία, 2009
15. European Agency for Safety and Health at Work, European Risk Observatory report, Expert forecast on emerging psychosocial risks related to occupational safety and health, 2007. παράγοντες που επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τις συνθήκες εργασιακής υγείας και ασφάλειας. [14, 15]

Υγιεινή και ασφάλεια στη γεωργία: Ανάγκη για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση

της Ειρήνης Βεντούρη¹

Ο αγροτικός τομέας στη χώρα μας είναι ένα δυναμικό σύστημα που διαρκώς αλληλεπιδρά τόσο με το εσωτερικό όσο και με το εξωτερικό περιβάλλον, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται όχι μόνο σε οικονομικό αλλά κοινωνικό και εργασιακό επίπεδο. Αλλαγές στην κοινωνία και την παγκόσμια οικονομία επηρεάζουν τη γεωργία, η οποία βρίσκεται συνεχώς αντιμέτωπη με διάφορες προκλήσεις που αφορούν τόσο περιβαλλοντικές παραμέτρους, όσο και παραμέτρους προσφοράς, ζήτησης και εντατικοποίησης της παραγωγής. Οι αλλαγές αυτές δεν μπορούν να αφήσουν ανεπηρέαστη τη γεωργική εργασία (Martin 2001). Ο γεωργός βρίσκεται μπροστά σε μια πληθώρα απαιτήσεων που οφείλει να εφαρμόζει στην εκμετάλλευσή του. Οι απαιτήσεις αυτές, οι οποίες υλοποιούνται μέσω των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, αποτελούν μια από τις βασικές προτεραιότητες της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.

Αγροτική ανάπτυξη δεν σημαίνει πλέον μόνο «γεωργική παραγωγή», αλλά πολύπλευρη αξιοποίηση του τοπικού ενδογενούς δυναμικού και κάθε δυνατότητας για τη διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας της υπαίθρου. Απώτερος στόχος αυτής της στρατηγικής που υποστηρίζεται έντονα από την Ε.Ε. αλλά και επιβάλλεται πλέον από τις εσωτερικές εξελίξεις κάθε χώρας-μέλους, είναι η άνοδος του βιοτικού επιπέδου στην υπαίθρο, η βελτίωση της ποιότητας ζωής, η επίτευξη της εργασιακής ασφάλειας, καθώς και η επίτευξη ισότητας πρόσβασης σε υποδομές και πληροφορία. Η διασφάλιση της εργασιακής υγείας είναι βασικό στοιχείο της βιώσιμης ανάπτυξης όπως παρουσιάζεται στην Παγκόσμια Στρατηγική για την Επαγγελματική Υγεία προς όλους (WHO 1995) και μπορεί να διευκολύνει την παραγωγή, η οποία αυξάνει και βελτιώνει την ποιότητα των προϊόντων και την παραγωγικότητα.

Η υγεία και η ασφάλεια στο χώρο εργασίας αντιπροσωπεύει σήμερα μια από τις σημαντικότερες πλευρές της Κοινωνικής Πολιτικής της Ε.Ε. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει συνοψίσει τις προκλήσεις (οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές) που πρέπει να αντιμετωπιστούν μέσα από την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και ανάμεσα σε αυτές, συγκαταλέγει τα πρότυπα εργασιακής ασφάλειας που πρέπει να πληρούνται για να επιτευχθεί η «πολιτική συμμόρφωση», σχετικά με το περιβάλλον, τη δημόσια υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων.

Η υιοθέτηση της πολιτικής της υγείας και ασφάλειας της

εργασίας, αν και προωθείται έντονα τα τελευταία χρόνια σε όλους τους επαγγελματικούς κλάδους, φαίνεται να υστερεί στον αγροτικό τομέα, δεδομένων των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της αγροτικής δραστηριότητας. Η γεωργική δραστηριότητα δεσμεύει τον εργαζόμενο σε μια πολύωρη σύζευξη με το περιβάλλον εργασίας του. Οι αγροτικές εργασίες εκτελούνται συνήθως από μεμονωμένα άτομα χωρίς παρουσία τρίτων, χωρίς μέσα πρώτης βοήθειας και σε τοποθεσίες δυσπρόσιτες καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας. Οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε κινδύνους διαφορετικών μορφών, ανάλογα με τη θέση εργασίας τους, το είδος της καλλιέργειας και τον εκάστοτε χώρο/ανάγλυφο του εδάφους, με την επικινδυνότητα να ποικίλει σημαντικά σε κάθε περίπτωση. Συνθισμένες εργασίες, όπως η συγκομιδή, η χρήση χημικών ουσιών, οι μηχανικοί και οι φυσικοί (θόρυβος, ηλιακή ακτινοβολία, σκόνη) παράγοντες αποτελούν γνωστές μορφές κινδύνων. Το γεγονός ότι οι κίνδυνοι αυτοί είναι γνωστοί, δεν συμβάλλει στην εξάλειψή τους καθώς αρκετές φορές η εμπειρία υποκαθίσταται από τη συνήθεια και διευκολύνει την παγίωση αντι-εργονομικών εργασιακών συμπεριφορών (Wright, 1993, Βεντούρη κ.ά. 2010). Η πιθανότητα εμφάνισης των προαναφερθέντων κινδύνων αυξάνεται όσο και περισσότερο, αν λάβουμε υπόψη ότι η γεωργία ως κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, απαιτεί πολλές ώρες εργασίας και εργασία με ακανόνιστο ωράριο (απογευματινές-βραδινές ώρες) (Fourth European Working Conditions Survey, 2007). Η συσσώρευση της φυσικής καταπόνησης αυξάνεται ανάλογα με τη συχνότητα και τη διάρκεια των εργασιών κατά τη διάρκεια της ημέρας. Οι υψηλοί ρυθμοί εργασίας, η εντατικότητα και το άγχος μπορεί να οδηγήσουν στην ανάπτυξη παθήσεων κυρίως μυοσκελετικών (Walker-Bone και Palmer, 2002).

Τα μέτρα, οι πολιτικές και οι στρατηγικές που προορίζονται για την ασφάλεια και την πρόληψη στον αγροτικό τομέα δεν έχουν άμεση εφαρμογή και αξιοποίηση από τον πληθυσμό της υπαίθρου (Papadopoulou et al., 2009). Αυτό οφείλεται, εν μέρει, στην περιορισμένη ικανότητα εφαρμογής της νομοθεσίας, εξαιτίας της ύπαρξης με-

1. Η κα Ειρ. Βεντούρη είναι υποψήφια διδάκτωρ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Γεωπονικής Σχολής, Τομέα Αγροτικής Οικονομίας.

γάθου αριθμού μικρών εκμεταλλεύσεων, διάσπαρτων σε μια μεγάλη γεωγραφική περιοχή καθώς και στην έλλειψη διάχυσης της πληροφορίας και της ενημέρωσης σχετικά με την επικινδυνότητα του εργασιακού αγροτικού περιβάλλοντος (Murphy, 2003).

Κανονιστικά εργαλεία, όπως πιο σαφής νομοθεσία ασφαλείας ενσωματωμένη στην αγροτική πολιτική, φαίνεται να είναι αναγκαία για την επίτευξη μιας βιώσιμης αγροτικής ανάπτυξης. Ενημέρωση σχετικά με τους κινδύνους, την κατάσταση και τις τάσεις στη γεωργία, είναι η βάση για μια ολοκληρωμένη λήψη αποφάσεων στον τομέα της υγείας, της ασφάλειας και των περιβαλλοντικών πολιτικών σε περιφερειακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ιδιαιτερότητα της γεωργικής εργασίας είναι εξαιρετικά σημαντική παράμετρος που πρέπει να εκτιμηθεί για την καταγραφή των παραγόντων κινδύνου για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (Φραντζέσκου κ.ά., 2010). Η πρόληψη του κινδύνου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προσωπική εκτίμησή του καθώς η ικανότητα να αναγνωρίζει κάποιος την πηγή του κινδύνου και πολύ περισσότερο τις ενδεχόμενες συνέπειες, είναι η καλύτερη μέθοδος πρόληψης. Η επικινδυνότητα του ευρύτερου χώρου εργασίας δεν μπορεί να αλλιάξει, αλλά

ο αντίκτυπος του κινδύνου μπορεί να περιοριστεί υπό το πρίσμα της ορθολογικής και εργονομικής συμπεριφοράς των γεωργών. Η ανάγκη ενημέρωσης για τα αγροχημικά και γενικότερα σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας, οφείλει να είναι πρωταρχικός στόχος κάθε ολοκληρωμένης πολιτικής που σέβεται πάνω απ' όλα τον άνθρωπο, τον παραγωγό και σαφώς τον καταναλωτή. Απαραίτητη, λοιπόν, προϋπόθεση για την πρόληψη, καθώς και την απομάκρυνση των κινδύνων στο αγροτικό εργασιακό περιβάλλον, πρέπει να αποτελεί η διάχυση της ενημέρωσης στο σύνολο των απασχολούμενων σε γεωργικές εργασίες, και μάλιστα σε συλλογικό επίπεδο, ώστε η πληροφόρηση να είναι διαρκής, κατανοητή και το κυριότερο, να είναι

άμεσα εφαρμόσιμη από το ανθρώπινο δυναμικό. Ο ρόλος των προγραμμάτων γεωργικής εκπαίδευσης, αλλά και η χρήση άλλων πληροφοριακών εργαλείων, όπως είναι τα γεωργικά ντοκιμαντέρ και τα έντυπα μέσα, μπορεί να συμβάλουν στην ενδυνάμωση του αισθήματος ευθύνης του κοινωνικού συνόλου. Με αυτό τον τρόπο θα μπορεί να γίνεται με μεγαλύτερη ακρίβεια τόσο ο προσδιορισμός και η εκτίμηση του κινδύνου όσο και η λήψη κατάλληλου εξοπλισμού, ώστε να μπορεί να ληφθεί η κατάλληλη μέριμνα για την ελαχιστοποίηση των οποιοδήποτε δυσάρεστων επιπτώσεων στην υγεία και την ασφάλεια.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βεντούρη, Ε., Χασάναγας, Δ.Ν., Παπαδοπούλου, Ε., (2010), "Εργασιακοί Κίνδυνοι και Πρόληψη στην Ύπαιθρο: Η περίπτωση των γεωργών του νομού Βοιωτίας", 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας, «Η πρόληψη συμφέρει όλους», 29-30 Νοεμβρίου 2010, Αθήνα.
2. Βεντούρη, Ε., (2010), "Κίνδυνοι και Ασφάλεια στην Αγροτική Ύπαιθρο", Μεταπτυχιακή Διατριβή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
3. Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013, Ιούλιος 2009.
4. Φραντζέσκου, Ε., Καστανιά, Α., Ριζά, Ε., Χατζησταύρου, Κ., Λινού, Α. (2010), "Διερεύνηση παραγόντων κινδύνου για την υγεία και την ασφάλεια στους εργαζομένους στην αλιεία στην Ελλάδα", 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας, «Η πρόληψη συμφέρει όλους», 29-30 Νοεμβρίου 2010, Αθήνα.
5. Fourth European Working Conditions Survey, (2007), European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions, Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
6. Martin, M. A., (2001), "The future of the world food system, Outlook on agriculture", 30(1):11-19.
7. Murphy, D.J., (2003), "Looking beneath the surface of Agricultural Safety and Health", St Joseph, Michigan: American Society of Agricultural Engineers, 2003.
8. Papadopoulou, E., Ventouri, E., Hasanagas, N., (2009), "Determinants and effects of the exposure to the agricultural hazards: depicting the lack of safety standards provisions in the EU rural development policy", MEDICHEM International workshop and Mini Symposium, ATh., 21-24/10/2009, Thessaloniki, Greece.
9. Walker, K., and K.T., Palmer, (2002), "Musculoskeletal disorders in farmers and farm workers", Journal of Occupational Medicine (Lond), 52(8): p. 441-450.
10. Who (1995), "Global strategy on occupational health for all", Recommendations of the second meeting of the WHO collaborating centres in occupational health, 11-14 October, 1994 Beijing, China, World Health Organization, O.C.H, 68p. Cited January 2003.
11. Wright, K.A., (1993), "Management of agricultural injuries and illness", Nursing Clinics of North America 28(1):253-66.

«Καταλαβαίνοντας τους Ανθρώπους» - Χτίζοντας κουλτούρα ασφαλείας

του Κωνσταντίνου Λιάπη¹

Ο άνθρωπος είναι, ως γνωστόν, θυμικό ον. Δεν ξεννά ποτέ συγκεκριμένα πράγματα, π.χ. το χιούμορ, ένα καλό αστείο, μια τραυματική εμπειρία, μια επιτυχία.

Η εκπαίδευση των εργαζομένων, είτε εντός ωραρίου είτε εκτός, αποτελεί πονοκέφαλο για τους υπεύθυνους με βασικό θέμα προβληματισμού την «απορροφητικότητα» και την αφομοίωση του εκπαιδευτικού υλικού και κατ' επέκταση την εφαρμογή του στην καθημερινή πρακτική. Τις περισσότερες φορές έχουμε πρόβλημα να κατανόησουμε τις πραγματικές αντιστάσεις των εργαζομένων και τις αιτίες άρνησης εκμάθησης και εφαρμογής.

Είναι γνωστό ότι σε όλα τα συστήματα ασφαλείας και υγείας της εργασίας (ΑΥΕ) απαιτείται και η συμμετοχή των εργαζομένων τόσο για την εφαρμογή τους όσο, κυρίως, για την αποτελεσματικότητά τους. Οι αντιστάσεις των ανθρώπων έχουν σχέση με πολλούς παράγοντες και συνήθως δεν είναι μονοδιάστατες. Κάποιους από αυτούς μπορούμε να τους επηρεάσουμε, να τους εξαλείψουμε ή να τους αναμορφώσουμε και κάποιους όχι. Οι αντιστάσεις των ανθρώπων έχουν να κάνουν με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καθενός από αυτούς, την παιδεία, την κοινωνικότητα, την οικογένεια και γενικά την ψυχοσύνθεσή του.

Σχηματικά θα μπορούσαμε να το δείξουμε ως εξής:

(Σχήμα 1)

Στην ΑΥΕ πολλές φορές ερχόμαστε αντιμέτωποι με τις αντιστάσεις των ανθρώπων, κυρίως κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης και της εφαρμογής διαφόρων προγραμμάτων.

Στην προσπάθειά μας να εδραιώσουμε και να αναπτύξουμε την κουλτούρα ασφαλείας στους χώρους εργασίας, βρισκόμαστε αντιμέτωποι με αντιστάσεις ή άρνηση συνεργασίας. Μερικές φορές είναι τόσο ισχυρές και ανεξήγητες που μας αποπλάνηζουν από επιχειρήματα και μας φέρνουν σε αδιέξοδο. Παλεύοντας να βρούμε λύσεις, ενδεχομένως να χάνουμε το στόχο μας.

Η Ελλάδα ποτέ δεν είχε αμιγώς βιομηχανικούς εργάτες. Όταν η υπόλοιπη Ευρώπη ζούσε τη βιομηχανική επανάσταση και άλλαζε το κοινωνικό της υπόβαθρο, εμείς τελούσαμε υπό οθωμανικό ζυγό. Τώρα, καλούμαστε να προλάβουμε τις προηγμένες βιομηχανικές κοινωνίες κάνοντας άλματα, τα οποία προσπερνούν και παραλείπουν διά παντός τα μικρά εκείνα βηματάκια που αποτελούν τις βάσεις για μια ορθολογιστική ανάπτυξη και διαμόρφωση του εργατικού δυναμικού μέσα στο πλαίσιο των απαιτήσεων της νομοθεσίας και της βιομηχανίας. Καλούμαστε, λοιπόν, σήμερα να εκπληρώσουμε απαιτήσεις που ούτε καν γνωρίζαμε και, πολύ περισσότερο, όποτε γνωρίζαμε, ουδέποτε εφαρμόσαμε στο εργασιακό μας περιβάλλον. Για να μπορέσουμε να φτάσουμε και να συμβαδίσουμε με τα προηγμένα βιομηχανικά κράτη πρέπει να αφιερώσουμε πολύ χρόνο και κόπο στην εκπαίδευση.

Πώς μαθαίνουν λοιπόν οι ενήλικες;

Ο χαρακτήρας, το άτομο, συνίσταται κυρίως από τα συστατικά των τεσσάρων στοιβάδων που φαίνονται στο σχήμα 1. Κατά την εκπαιδευτική διαδικασία μπορούμε να επιδράσουμε μόνο στις 2 εξωτερικές στοιβάδες. Πρέπει, λοιπόν, να οδηγηθούμε στη βασική κατανόηση, εύκολα και με παραδείγματα, απευθυνόμενοι κυρίως στο θυμικό. Για να διατηρηθεί για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα η επίδραση της διαδικασίας αυτής, δουλεύουμε στη 2η στοιβάδα (πιστεύω, αξίες, συνήθειες).

Αυτό μπορεί να γίνει με απλές μεθόδους, εύκολες και κατανοητές σε όλους:

1. με επιδείξεις και παραδείγματα
2. με θέματα προς σκέψη και λογισμό
3. με δοκιμή και σφάλμα
4. με πληροφόρηση.

Διαλέγουμε όποια μέθοδο θεωρούμε ότι θα έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας στην επιχείρησή μας. Μπορούμε, επίσης, να κάνουμε συνδυασμό αυτών για να διασφαλίσουμε το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα. Στόχος μας είναι η ανάπτυξη και η εφαρμογή της κουλτούρας ασφαλείας στους χώρους εργασίας με σκοπό να αποτελέσει μια μόνιμη, καθημερινή και εφαρμόσιμη πρακτική.

Ένα απλοποιημένο λογικό διάγραμμα εξέλιξης-παρέμβασης (σχήμα 2) δίνεται παρακάτω. Σ' αυτό οι επεμβάσεις γίνονται στις πρώτες στοιβάδες. Στοχεύουμε στη διαμόρφωση μιας νοοτροπίας και πρακτικής που να προάγει την ΑΥΕ σε κάθε θέση εργασίας και σε οποιεσδήποτε συνθήκες. Για την εκπόνηση μιας σωστής πολιτικής προστασίας των εργαζομένων πρέπει να συνυπολογίσουμε παράγοντες όπως οι κοινωνικοί, που επηρεάζουν και παίζουν καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση της στάσης και της συμπεριφοράς των εργαζομένων [2]. Κυρίως αυτοί που επηρεάζουν, συνοπτικά, είναι:

1. Ο κος Κ. Λιάπης είναι Χημικός Μηχανικός, υπεύθυνος Ασφάλειας & Υγείας στην εταιρεία ΑΛΟΥΜΥΛ Α.Ε.

- κοινωνικοοικονομικά κριτήρια
- πολιτισμικά και περιβαλλοντικά κριτήρια
- συνθήκες εργασίας και διαβίωσης
- κοινωνικές και δημοσιονομικές επιρροές, και τέλος
- ο τρόπος ζωής μας.

(Σχήμα 2)

Στόχος πρώτος είναι να καταλάβουμε γιατί, για ποιο λόγο, υπάρχει άρνηση, αντίσταση στις προτάσεις για βελτίωση ή στην εκμάθηση νέων πρακτικών. Μια καλή μέθοδος, απλή και πρακτική και κυρίως κατανοητή από όλους είναι το test KUSAB. Είναι ένα test αξιολόγησης των ανθρώπων μας και, κατ' επέκταση, των αναγκών μας.

- K-** Knowledge - Γνώση
U- Understanding - Κατανόηση
S- Skills - Ικανότητες
A- Attitude - Συνήθεια
B- Behaviour - Συμπεριφορά

Ας αναλύσουμε κάθε παράμετρο ξεχωριστά και ας δώσουμε μεθόδους και προτάσεις, γενικής κατεύθυνσης, ανάλογα πάντα με τις συνθήκες κάθε εταιρείας.

	Θέματα προς ανάπτυξη	Προτάσεις-Τρόπος
Γνώση & Κατανόηση	Θεωρία του "Management of change", διαχείριση εργολάβων/υπεργολάβων, προετοιμασία προγραμματισμός έκτακτων καταστάσεων, μεγάλων ατυχημάτων, μεθοδολογία βασικής αιτίας-αφορμής ατυχημάτων, ευαισθητοποίηση κινδύνου, εκτίμηση κινδύνου, νομικές υποχρεώσεις και συμμορφώσεις, επεξήγηση προτύπων. Σημαντικός παράγοντας οι εξετάσεις.	Ο τρόπος παρουσίασης-εκπαίδευσης μπορεί να γίνει με όποια μέθοδο θέλουμε ή έχουμε αναπτύξει ενδοεταίρικά ή με εξωτερικούς συνεργάτες π.χ. e-learning, ημερίδες, προσωπικά σε κρίσιμα σημεία, tool box talks. Εξετάσεις ανά θέμα.

Ικανότητες	Έλεγχος (SMAT ή επιθεωρήσεις), ομιλίες- τοποθετήσεις περί ασφάλειας και υγείας, προγραμματισμός, ικανότητες επικοινωνίας (1:1, ομάδας ή τμήματος), ικανότητες αντιμετώπισης προβλημάτων/ κρίσεων.	Πρόσωπο με πρόσωπο εκπαίδευση, στο χώρο εργασίας ή σε αίθουσα. Εκπαίδευση με ρόλους, εργαστήρια πρακτικής εξάσκησης σε ομάδες, όχι απαραίτητα ομοειδείς.
Συνήθεια & Συμπεριφορά	Ηγετική ικανότητα, προσωπικά πρότυπα και προσεγγίσεις, προσωπική στάση/διάθεση, συμφωνία/συμμόρφωση ομαδικότητας, οργανωτικές αξίες-πιστεύω-ικανότητες.	Προσωπικές εκπαιδεύσεις, κατακόρυφη κατανομή, βιωματικές εκπαιδεύσεις, πρωτοβουλίες για «διαλείμματα ασφαλείας», χορηγικές πρωτοβουλίες με εκπαίδευση-test-ειδικές παρουσιάσεις, προσωπικές δεσμεύσεις, ενσωμάτωση στις διαδικασίες (ενέργειες/προσδοκίες).

Δεν φτάνει όμως μόνο η εκπαίδευση. Την εκπαίδευση θα πρέπει να συμπληρώνουν τα εξής στοιχεία:

1. καθορισμός στόχων
2. παρακολούθηση στατιστικών στοιχείων
3. ανάλυση καταστάσεων, και
4. ανάπτυξη συστημάτων.

Προσθέτοντας στα παραπάνω συστατικά όπως π.χ. ανταμοιβές, προαγωγές κ.λπ. μπορούμε να δομήσουμε ένα καλό σύστημα για την εδραίωση της κουλτούρας ασφαλείας, μέσα από συνεχή εκπαίδευση και εξειδίκευση. Εργαλεία υποστήριξης, όπως ένα σύστημα διαχείρισης της απόδοσης, τα συστήματα αξιολόγησης, τα πρότυπα (ΕΛΟΤ 1801, ISO 14001 κ.ά.) υπάρχουν και μας δίνουν τις ευκαιρίες και τη δυνατότητα να ελέγξουμε, να βελτιώσουμε και να αναμορφώσουμε τις διαδικασίες και το ανθρώπινο δυναμικό των οργανισμών μας.

Κλείνοντας, πρέπει να θυμόμαστε ότι δεν υπάρχουν «εργαζόμενοι-ταλέντα» και, εάν αυτοί υπάρχουν, είναι πάρα πολύ μικρό ποσοστό, άρα σκοπός μας είναι να μετατρέψουμε την ατομική, την επιστημονική και την εμπειρική γνώση σε εταιρική γνώση. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, τήρηση των διαδικασιών, τήρηση των στόχων και των απαιτήσεων των προτύπων, με σκοπό να ενταχθούν στην καθημερινή πρακτική και να γίνουν «βίωμα» και καθημερινή «αξία».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Chris Rowles, Ashorne Hill, consultancy & training, UK
2. Geoff Makin, Environmental HS manager, Coventry City council

Λήξη της εκστρατείας «Ασφαλείς και υγιείς χώροι εργασίας» 2011 από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας (EU-OSHA)

Στις 22 και 23 Νοεμβρίου 2011 πραγματοποιήθηκε στο Μπιλμπάο διάσκεψη κορυφής από τον EU-OSHA. Η εκδήλωση σηματοδότησε τη λήξη της διετούς εκστρατείας «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας» με θέμα τις **ασφαλείς εργασίες συντήρησης**. Σ' αυτή συμμετείχαν περισσότερα από 200 άτομα από περισσότερες από 30 χώρες.

Περισσότερες πληροφορίες και φωτογραφίες από την εκδήλωση διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://osha.europa.eu>

Οι νικητές του διαγωνισμού φωτογραφίας 2011 του EU-OSHA

Στη διάσκεψη κορυφής για τους Υγιείς Χώρους Εργασίας, ο EU-OSHA ανακοίνωσε τους νικητές του πανευρωπαϊκού διαγωνισμού φωτογραφίας με θέμα την ασφάλεια και την υγεία στον χώρο εργασίας. Στο πλαίσιο αυτού, του δεύτερου, διαγωνισμού ο EU-OSHA έλαβε πάνω από 2.500 υποψηφιότητες από 36 ευρωπαϊκές χώρες.

Το πρώτο βραβείο, που συνοδευόταν από 3.000 ευρώ, απονεμήθηκε στον Πολωνό Krzysztof Maksymowicz για τη φωτογραφία με τίτλο «Η μοδίστρα» (Dressmaker). Η φωτογραφία επιλέχθηκε από διεθνή κριτική επιτροπή αποτελούμενη από επαγγελματίες φωτογράφους και ειδικούς του τομέα υγείας και ασφάλειας.

Σχολιάζοντας τη βράβευσή του, ο Krzysztof Maksymowicz δήλωσε: «Με τη λήψη αυτής της φωτογραφίας, στόχος μου ήταν να αποτυπώσω μια παγκόσμια εικόνα για την ασφάλεια στην εργασία, μια εικόνα με την οποία θα μπορούσε να ταυτιστεί ο καθένας. Έτσι σκέφτηκα να φωτογραφίσω μια μοδίστρα που κρατάει στα χέρια της βελόνα και δαχτυλήθρα - ένα ραπτικό εργαλείο που τείνει να δημονοηθεί».

Το δεύτερο και τρίτο βραβείο, 2.000 και 1.000 ευρώ, απονεμήθηκαν στον Τούρκο Isa Kurt για τη φωτογραφία του «Μεγάλωσε» (Grow up) και στον Κροάτη Saša

Κοσανονιό για τη φωτογραφία του «Διαλογή χρυσού» (Gold panner) αντίστοιχα.

Για πρώτη φορά απονεμήθηκε βραβείο νέων δημιουργών αξίας 1.000 ευρώ για τον καλύτερο υποψήφιο κάτω των 21 ετών, που φέτος απονεμήθηκε στον Πολωνό

Paweł Ruda για την ευρηματική και προκλητική φωτογραφία του με τίτλο «Κρύο σάντουιτς» (Cold sandwich).

Οι βραβευμένες φωτογραφίες και τα αντίστοιχα σχόλια, διατίθενται στην ιστοσελίδα: <http://osha.europa.eu/en/press/photos/competitions/photo-competition-2011/maksymowicz/multimedia-image-details-view>

Οι εργαζόμενοι έκτακτης ανάγκης χρήζουν καλύτερης προστασίας ΕΑΥ

Σύμφωνα με νέα έκθεση (1/10/11) του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία, οι εργαζόμενοι έκτακτης ανάγκης (πυροσβέστες, διασώστες κ.λπ.) διατρέχουν το μεγαλύτερο κίνδυνο να υποστούν θανατηφόρο ατύχημα ή κατάγματα και να προσβληθούν από επαγγελματικές ασθένειες. Η έκθεση προετοιμάστηκε στο πλαίσιο του έργου «Accidents and emergencies» στην ομάδα εργασίας του οποίου συμμετείχε και το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Στην έκθεση αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι ούτε οι κοινότητες αλλοι ούτε και οι επιχειρήσεις είναι απολύτως έτοιμες να αντιμετωπίσουν ατυχήματα και καταστροφές μεγάλης κλίμακας, καθώς και ότι η προστασία των εργαζόμενων

έκτακτης ανάγκης από τους επαγγελματικούς κινδύνους πρέπει να αποτελέσει βασική προτεραιότητα στο μέλλον.

Το πλήρες κείμενο της έκθεσης (Emergency Services: A Literature Review on Occupational Safety and Health Risks) διατίθεται στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://osha.europa.eu/en/publications/literature_reviews/emergency_services_occupational_safety_and_health_risks

ΞΕΡΕΤΕ ΟΤΙ...

Επιμέλεια: Εβίτα Καταγή

...η προαγωγή της υγείας στους χώρους εργασίας (ΠΥΕ) περιλαμβάνει κάθε ενέργεια στην οποία προβαίνουν οι εργοδότες, οι εργαζόμενοί τους και η κοινωνία ευρύτερα, με στόχο τη βελτίωση του επιπέδου υγείας και ευεξίας στην εργασία; Επίσης ότι στις ενέργειες αυτές περιλαμβάνονται:

- Η βελτίωση της οργάνωσης της εργασίας, για παράδειγμα μέσω:
 - ευέλικτου ωραρίου
 - ευέλικτων μορφών εργασίας όπως η εργασία κατ' οίκον (τηλεργασία)
 - παροχής δυνατοτήτων διά βίου μάθησης, όπως π.χ. μέσω της εναλλαγής θέσεων εργασίας (κυκλική εργασία) και της διεύρυνσης των εργασιακών καθηκόντων.
- Η βελτίωση του περιβάλλοντος εργασίας, για παράδειγμα μέσω:
 - ενθάρρυνσης της υποστήριξης από τους συναδέλφους
 - ενθάρρυνσης της συμμετοχής των εργαζομένων στη διαδικασία βελτίωσης του εργασιακού περιβάλλοντος
 - παροχής υγιεινών γευμάτων στο κυλικείο.

- Η ενθάρρυνση της συμμετοχής των εργαζομένων σε υγιείς δραστηριότητες, για παράδειγμα μέσω:
 - παροχής αθλητικών δραστηριοτήτων
 - παροχής ποδηλάτων για την κάλυψη μικρών αποστάσεων εντός μεγάλων χώρων εργασίας.
- Η ενθάρρυνση της προσωπικής εξέλιξης των εργαζομένων, για παράδειγμα μέσω:
 - παροχής μαθημάτων με αντικείμενο τις κοινωνικές δεξιότητες, όπως π.χ. η καταπολέμηση του άγχους
 - παροχής βοήθειας στους εργαζόμενους για να κόψουν το κάπνισμα.

Πηγή: ISSN 1681-2115 Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία, Προαγωγή της υγείας στους χώρους εργασίας: πληροφορίες για τους εργαζομένους, <http://osha.europa.eu/el/publications/factsheets/94>

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΑ

Η φάμπρικα

Επιμέλεια: Σπύρος Δοντάς

«Η φάμπρικα» είναι ένα τραγούδι που ανήκει στον κύκλο τραγουδιών «Μετανάστες» (1974). Οι στίχοι είναι του Γιώργου Σκούρτη, η μουσική σύνθεση του Γιάννη Μαρκόπουλου και το ερμήνευσε ο Λάκης Χαλκιάς.

Η φάμπρικα δε σταματά
δουλεύει νύχτα μέρα
και πώς τον ήεν' το διπλανό
και τον τρελό τον Ιταλό
να τους ρωτήσω δεν μπορώ
ούτε να πάρω αέρα.

Δουλεύω μπρος στη μηχανή
στη βάρδια δύο-δέκα
κι από την πρώτη τη στιγμή
μου στείλανε τον ελεγκτή
να μου πετάξει στο αυτί
δυο λόγια νέτα σκέτα.

Άκουσε φίλε εμικρέ ο χρόνος είναι χρήμα
με τους εργάτες μη μιλάς
την ώρα σου να την κρατάς
το γιο σου μην τον λησμονάς
πεινάει κι είναι κρίμα.

Κι έτσι στο πόστο μου σκυφτός
ξεχνάω τη μιλιά μου
Είμαι το νούμερο οκτώ
με ξέρουν όλοι με αυτό
κι εγώ κρατάω μυστικό
ποιό είναι τ' όνομά μου.

Στη φρεατοκάμινο

(Πηγή: Norddeutsche Affinerie, Hamburg, Ralph Kleinhempel, "Zwischen Erzen und Metallen", 1964)

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Διαγωνισμός φωτογραφίας με θέμα «Προστασία της υγείας στην εργασία» για μαθητές γυμνασίων και γενικών λυκείων

Ο Δήμος Φιλοθέης Ψυχικού αναγνωρίζει την ανάγκη για αγωγή υγείας των μαθητών της γενικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα υγείας και ασφάλειας της

εργασίας, ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν νοοτροπία πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, που πιθανώς θα τους απειλήσουν, όταν αρχίσουν να εργάζονται.

Γι' αυτό, στο πλαίσιο ενός πολυδύναμου προγράμματος και σε συνεργασία αφενός με τον Δρα Θεόδωρο Μπάζα και αφετέρου με τις Διευθύνσεις των δώδεκα γυμνασίων και δεκατριών λυκείων (περίπου έξι χιλιάδες μαθητές) που εδρεύουν στην περιοχή του, διοργάνωσε Διαγωνισμό Φωτογραφίας με θέμα «Προστασία της υγείας στην εργασία». Ο διαγωνισμός πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 2011.

Διαγωνισμός φωτογραφίας με αυτό το θέμα, στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευση πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα και παρακίνησε πολλούς νέους, αυριανούς εργοδότες και εργαζόμενους,

να στοχαστούν και να προβληματιστούν για τη δυνατότητα που θα έχουν να προστατεύσουν την υγεία και την ασφάλεια, τη δική τους και των άλλων, κατά την άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος, σε οποιοδήποτε χώρο εργασίας.

Ο Δήμαρχος Φιλοθέης Ψυχικού, κ. Παντελής Ξυριδάκης, στήριξε απόλυτα τη δράση αυτή και θα απονείμει σε επίσημη τελετή έντεκα βραβεία, τα οποία συνοδεύονται από πλούσια δώρα προσφοράς χορηγών, συνολικής αξίας τριών χιλιάδων ευρώ.

Συμπόσιο για την Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια - Καινοτομίες και πρακτικές εφαρμογές

Στις **7 και 8 Οκτωβρίου 2011** διοργανώθηκε στην Αθήνα, στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, συμπόσιο με θέμα «Επαγγελματική Υγεία και Ασφάλεια - Καινοτομίες και πρακτικές εφαρμογές»

Τα θέματα που παρουσιάστηκαν ήταν:

- ✓ Πτώσεις από ύψος: τι άλλαξε τα τελευταία 20 χρόνια;
- ✓ Περιγραφική επιδημιολογία ατυχημάτων από πτώσεις
- ✓ Το γερμανικό σύστημα ασφάλισης εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών παθήσεων
- ✓ Πρόληψη ατυχημάτων από πτώσεις στη ΔΕΗ
- ✓ Πρόληψη στο στάδιο του σχεδιασμού
- ✓ Διεθνής ομάδα εργασίας "D-A-CH-S" (Γερμανία, Αυστρία, Ελβετία, Ιταλία): Συστάσεις για την πρόληψη από πτώσεις
- ✓ Στοιχεία ανάλυσης Εργατικών Ατυχημάτων (ΙΚΑ)
- ✓ Εργασίες σε ύψος και επιπτώσεις στην υγεία
- ✓ Καλές πρακτικές για μεταλλικές κατασκευές - δίκτυα ασφαλείας ως εργασιακές πλατφόρμες
- ✓ ΜΑΠ ενάντια σε πτώσεις από ύψος - υλικά σκαλωσιών προσόψεων
- ✓ Στολές προστασίας
- ✓ Προστασία κεφαλής
- ✓ Διερεύνηση ατυχημάτων από πτώσεις σε χώρους επισκευής πλοίων και αεροσκαφών

- ✓ Θνησιμότητα από πτώσεις: «κοινωνικο-οικονομικές και επαγγελματικές ανισότητες»
- ✓ Εργασίες σε ύψος και κουλτούρα ασφαλείας-πρόληψης.

Εσπερίδα στην Ένωση Ελλήνων Χημικών

Το Περιφερειακό τμήμα Αττικής και Κυκλάδων της Ένωσης Ελλήνων Χημικών (Ε.Ε.Χ.) και ο Πανελλήνιος Σύλλογος Χημικών Βιομηχανίας και Επιχειρήσεων διοργάνωσαν τη Δευτέρα, **10 Οκτωβρίου 2011**, στα κεντρικά γραφεία της Ένωσης και στο πλαίσιο του Παγκοσμίου Έτους Χημείας, εσπερίδα με ομιλητή τον κύριο Σ. Δοντά, Δρα Χημικό, Υπεύθυνο Διασφάλισης Ποιότητας του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Ο τίτλος της ομιλίας ήταν «Γυναίκα και διαλυτές». Αντικείμενό της η επίδραση των χημικών διαλυτών στον ανθρώπινο οργανισμό γενικότερα και στο γυναικείο ειδικότερα, καθώς και οι μέθοδοι εκτίμησης του κινδύνου από την έκθεση σε διαλύτες.

Μετά το τέλος της ομιλίας ακολούθησε στρογγυλό τραπέζι με άξονα συζήτησης «Το επάγγελμα του Χημικού και οι συνθήκες στους χώρους εργασίας», με συμμετέχοντες τον κύριο Μ. Χάλαρη, Ειδικό Γραμματέα Σ.Ε.Π.Ε.,

τον κύριο Θ. Πομώνη, συντονιστή της ομάδος εργασιών θεμάτων της Ε.Ε.Χ. και την κυρία Χ. Παπαχρήστου, Πρόεδρο του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας και Επιχειρήσεων.

Ημερίδα για ενημέρωση των ΜΜΕ σε θέματα ΑΥΕ

Στο πλαίσιο της ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) σε θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (ΑΥΕ) η Γενική Διεύθυνση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης διοργάνωσε ημερίδα. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα την Τετάρτη, **16 Νοεμβρίου 2011** στο αμφιθέατρο της ΓΣΕΒΕΕ.

Τα θέματα που αναπτύχθηκαν ήταν:

- ✓ Η ανάδειξη της σπουδαιότητας των θεμάτων ΑΥΕ - Εθνική Στρατηγική για την ΑΥΕ

- ✓ Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την ΑΥΕ - Πρωτοβουλίες και εργαλεία για την προαγωγή των θεμάτων ΑΥΕ
- ✓ Υποστήριξη ΜΜΕ από το Enterprise Europe Network - Hellas
- ✓ Νομοθετικό πλαίσιο για την ΑΥΕ
- ✓ Καλές πρακτικές για την ΑΥ στις ηλεκτρολογικές εργασίες στους χώρους εργασίας
- ✓ Πρόγραμμα ΟiRA: Διαδικτυακό Διαδραστικό Εργαλείο για τη διενέργεια εκτίμησης κινδύνου στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- ✓ Ευρωπαϊκή Εκστρατεία 2010-2011 για τις «Ασφαλείς Εργασίες Συντήρησης».

Σεμινάριο για τη σήμανση CE (CE Marking)

Στο πλαίσιο σχετικής Ενημερωτικής Εκστρατείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιήθηκε στις **5 Δεκεμβρίου 2011** στην Αθήνα σεμινάριο για τη σήμανση CE.

Την έναρξη των εργασιών του σεμιναρίου κήρυξε με χαιρετισμό ο κ. Γ. Δρόσος, από τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας/Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας. Ακολούθησαν εισηγήσεις ειδικών επιστημόνων από κοινοποιημένους οργανισμούς αξιολόγησης για τη σήμανση CE.

Την έννοια της σήμανσης CE και το ρόλο των κοινοποιημένων οργανισμών ανέπτυξε η κα Α. Γκίκα, από την ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε. Το πρόβλημα της σήμανσης CE στην πράξη (απαιτήσεις τεχνικής τεκμηρίωσης, σύνταξη τεχνικού φακέλου) ανέπτυξε η κα Σ. Φοινίτση, από τη Finitsi Industrial & Maritime Services.

Το ρόλο της σήμανσης CE στα βιομηχανικά υλικά ανέπτυξε ο κ. Τ. Γέραρης, από τη CERECO / Enterprise

Europe Network- HELLAS. Τέλος, για το θέμα των σχέσεων της σήμανσης CE με τον εξοπλισμό εργασίας και τα μέτρα ασφαλείας στην κατασκευή και τη χρήση του μίλησε ο κ. Α. Χριστοδούλου, από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

2ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον έλεγχο του καπνίσματος «Μαθαίνω να μην καπνίζω»

Στο διάστημα από **8 έως και 10 Δεκεμβρίου του 2011** πραγματοποιήθηκε το 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο για τον Έλεγχο του Καπνίσματος «Μαθαίνω να Μην Καπνίζω», στο Μεγάλο Αμφιθέατρο του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων στο Μαρούσι. Το συ-

νέδριο διοργάνωσαν τα υπουργεία Παιδείας και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία και η Σχολή Δημόσιας Υγείας του Πανεπιστημίου Harvard, στο πλαίσιο του προγράμματος HEART. Τέλεσε δε υπό την αιγίδα της ΑΕ του Προέδρου της Ελ-

ληνικής Δημοκρατίας, κ. Κάρολου Παπούλια, ο οποίος κήρυξε και την έναρξη των εργασιών. Κατά την εναρκτήρια τελετή χαιρετισμό απηύθυναν η υπουργός Παιδείας, κα Άννα Διαμαντοπούλου, και ο υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, κ. Ανδρέας Λοβέρδος, ενώ ο κ. Μπεχράκης, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και Harvard, παρουσίασε τον ειδικό τόμο με τις δράσεις και τα αποτελέσματα της αντικαπνιστικής

εκστρατείας μέχρι σήμερα. Τα στοιχεία που παρουσίασε, μεταξύ των άλλων, ο κος Μπεχράκης αναφέρουν ότι το τσιγάρο είναι σήμερα το τρίτο «ναρκωτικό» στη χώρα μετά την ηρωίνη και την κοκαΐνη ωθώντας κάθε χρόνο στη χρήση (ως νέους καπνιστές) πενήντα χιλιάδες ελληνι-

νόπουλα. Από αυτά, τα μισά θα χάσουν κάποια στιγμή, σε μεγαλύτερη ηλικία, τη ζωή τους από παθήσεις που συνδέονται με τη βλαβερή αυτή συνήθεια. Σχεδόν οι μισοί μαθητές, ηλικίας 14 έως 18 ετών, έχουν καπνίσει τουλάχιστον μια φορά. Ένας στους πέντε είναι καθημερινός καπνιστής, ενώ ένας στους δέκα είναι βαρύς καπνιστής, δηλαδή καπνίζει περισσότερα από δέκα τσιγάρα την ημέρα. Επιπρόσθετα, από τα υφιστάμενα στατιστικά στοιχεία, προκύπτει ότι οι πιθανότητες να αρχίσει ένας έφηβος το κάπνισμα αυξάνονται κατά 11 φορές αν καπνίζει το φιλικό του περιβάλλον, 2 φορές αν καπνίζουν τα μεγαλύτερα αδέρφια του, 5,9 φορές αν καταναλώνει παράνομες ουσίες, 4 φορές αν καταναλώνει καφέ, ενώ αν καταναλώνει αλκοόλ 2,4 φορές.

Για τους παραπάνω σημαντικούς λόγους, μόνο τον περασμένο χρόνο, πραγματοποιήθηκαν 2.100 προγράμματα σχολικής υγείας σε σχολικές μονάδες της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, στα οποία συμμετείχαν 38.000 μαθητές και 2.160 εκπαιδευτικοί. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου παρουσιάστηκαν τόσο επιστημονικές διαλέξεις για τις επιπτώσεις του καπνίσματος (ενεργητικού και παθητικού) στην υγεία, όσο και σχετικές εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας, θεατρικές πράξεις και τραγούδια εμπνευσμένα από τα παιδιά, σε συνεργασία πάντα με τους αρμόδιους εκπαιδευτικούς και δασκάλους. Πανευρωπαϊκός στόχος είναι οι καπνιστές να αποτελούν ως το 2040 λιγότερο από το 5% του πληθυσμού, ενώ στόχος της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας και του υπουργείου Παιδείας αποτελεί η εκπαίδευση δύο γενεών παιδιών ώστε να αντιλαμβάνονται τους κινδύνους από το κάπνισμα και να μην ενδίδουν στη βλαβερή αυτή συνήθεια.

Νομοθετικές εξελίξεις

Επιμέλεια: Αφροδίτη Δαΐκου

Υπουργική Απόφαση Φ10221/οικ. 26816/929/2011 (ΦΕΚ 2778/Β`/2.12.2011): Βαριές και ανθυγιεινές εργασίες.

Νόμος 3996/2011 (ΦΕΚ 170/Α/5.8.2011) Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις.

Με τα άρθρα 1-20 του νόμου 3996/2011 καθορίζονται η σύσταση, οι αρμοδιότητες καθώς και η οργάνωση και λειτουργία του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας.

Με το άρθρο 29 «Ρυθμίσεις για τους γιατρούς εργασίας», «επιτρέπεται η προσφορά ιατρικών υπηρεσιών από ιατρούς με την ειδικότητα της Ιατρικής της Εργασίας, στην περιφέρεια άλλων ιατρικών συλλόγων χωρίς άδεια των συλλόγων αυτών» και συγκροτείται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ειδικός κατάλογος στον οποίο εγγράφονται ιατροί που ακούν κατ' εξαίρεση τα καθήκοντα του Ιατρού Εργασίας.

Με το άρθρο 32 «Ορολογία» οι όροι της κείμενης νομοθεσίας: Κοινωνικός Επιθεωρητής, Τεχνικός Επιθεωρητής και Υγειονομικός Επιθεωρητής, Περιφερειακή Δι-

εύθυνση Κοινωνικής Επιθεώρησης, Κέντρο Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου, Τμήμα Κοινωνικής Επιθεώρησης, Τμήμα ή Γραφείο Τεχνικής και Υγειονομικής Επιθεώρησης και άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ), αντικαθίστανται αντίστοιχα με τους όρους: Επιθεωρητής Εργασιακών Σχέσεων, Επιθεωρητής Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, Περιφερειακή Διεύθυνση Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία, Τμήμα Επιθεώρησης Εργασιακών Σχέσεων, Τμήμα» ή Γραφείο Επιθεώρησης Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία και άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ).

Με το άρθρο 36 «Προστασία από απόλυση λόγω μητρότητας» «απαγορεύεται και είναι απόλυτα άκυρη η καταγγελία της σύμβασης ή σχέσης εργασίας εργαζόμενης από τον εργοδότη της, τόσο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της όσο και για το χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών μετά τον τοκετό ή κατά την απουσία της για μεγαλύτερο χρόνο, λόγω ασθένειας που οφείλεται στην κύηση ή τον τοκετό, εκτός εάν υπάρχει σπουδαίος λόγος για καταγγελία...».

Κοινή Υπουργική Απόφαση οικ. 12436/706/2011 (ΦΕΚ 2039/Β/13.9.2011): Συμμόρφωση προς τις διατάξεις της οδηγίας 2010/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 2010 σχετικά με τον μεταφερόμενο εξοπλισμό υπό πίεση και την κατάρτιση των οδηγών του Συμβουλίου 76/767/ΕΟΚ, 84/525/ΕΟΚ, 84/526/ΕΟΚ, 84/527/ΕΟΚ και 1999/36/ΕΚ.

Με την απόφαση οικ. 12436/706/2011, οι κοινές υπουργικές αποφάσεις (291/Β/9.6.1987), Β/19338/1944/1987 (624/Β), Β/19339/1945/1987 (624/Β), Β/19340/1946/1987 (639/Β) και 14132/618/2001 (1626/Β), καταργούνται, από την 1η Ιουλίου 2011, εκτός από της παραπομπές της τελευταίας ενώ οι διατάξεις της 14165/Φ17.4/373/93 (673/Β) και της Β10451/929/88 (370/Β), που έρχονται σε αντίθεση με αυτήν, παύουν να ισχύουν.

Υπουργική Απόφαση οικ. 52280/4720/2011 (ΦΕΚ 2640/Β/9.11.2011): Συμπλήρωση της 35043/2524/1.9.2010 (1385/Β) κοινής υπουργικής απόφασης - καθορισμός διαδικασίας πιστοποίησης Συμβούλων Ασφαλούς Μεταφοράς Επικίνδυνων Εμπορευμάτων.

Προεδρικό Διάταγμα 81/2011 (ΦΕΚ 197/Α/9.9.2011): Τροποποίηση του π.δ 57/2010 (97/Α) σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2009/127/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/42/ΕΚ σχετικά με τα μηχανήματα για την εφαρμογή φυτοφαρμάκων.

Υπουργική Απόφαση Υ.Α.Π.Ε./Φ1/οικ. 18018/2011 (ΦΕΚ 2132/Β/23.9.2011): Τροποποίηση της υπ αριθμ. Δ6/Φ1/οικ.19500/04 (1671/Β) κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία τροποποιήθηκε η υπ αρ. πρωτ. 13727/724/24.7.2003 (1087/Β) κοινή υπουργική απόφασης ως προς την αντιστοίχιση των δραστηριοτήτων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τους βαθμούς όχλησης που αναφέρονται στην πολεοδομική νομοθεσία.

Υπουργική Απόφαση Υ1/Γ.Π/οικ 93828/2011 (ΦΕΚ 2026/Β/12.9.2011): Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων για τη λειτουργία χώρων καπνιζόντων εντός των καζίνο και των κέντρων διασκέδασης, με μουσική, άνω των 300 τ.μ.

Υπουργική Απόφαση 14089/370/2011 (ΦΕΚ 1821/Β/12.8.2011): Επιμόρφωση εργοδοτών και εργαζομένων για θέματα άσκησης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας - Προγράμματα Β' εξαμήνου 2011.

Υπουργική Απόφαση Δ13/Ο/3967/2011 (ΦΕΚ 741/Β/5.5.2011): Τροποποίηση της υπ αριθμ. Δ13/Ο/121/4.1.2007 κοινής υπουργικής απόφασης «Μέτρα κατά της εκπομπής αερίων και σωματιδιακών ρύπων προερχόμενων από κινητήρες εσωτερικής καύ-

σης που τοποθετούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 97/68/ΕΚ όπως τροποποιήθηκε από τις οδηγίες 2001/63/ΕΚ, 2002/88/ΕΚ και 2004/23/ΕΚ του Συμβουλίου της 17ης Αυγούστου 2001, της 9ης Δεκεμβρίου 2002 και 21ης Απριλίου 2004 αντίστοιχα» σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2010/23/ΕΕ της 31ης Μαρτίου 2010 «για την τροποποίηση της οδηγίας 97/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα ληπτέα μέτρα κατά της εκπομπής αερίων και σωματιδιακών ρύπων προερχόμενων από κινητήρες εσωτερικής καύσης που τοποθετούνται σε μη οδικά κινητά μηχανήματα.

Υπουργική Απόφαση οικ. 186446/2011 (ΦΕΚ 575/Β/11.4.2011): Όροι και διαδικασία δημοπράτησης αδιάθετων δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας από την αποθήκη νεοεισερχόμενων, περιόδου 2008-2012.

Υπουργική Απόφαση οικ. 186310/2011 (ΦΕΚ 574/Β/11.4.2011): Καθορισμός ποσότητας δικαιωμάτων εκπομπών ρύπων αερίων θερμοκηπίου που είναι διαθέσιμα για δημοπράτηση σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Κατανομής αερίων θερμοκηπίου περιόδου 2008-2012.

Νόμος 4024/2011 (ΦΕΚ 226/Α/27.10.2011): Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο - βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής πολιτικής 2012 - 2015.

Νόμος 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α/21.9.2011): Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου περιβάλλοντος.

Νόμος 3986/2011 (ΦΕΚ 152/Α/1.7.2011): Επείγοντα μέτρα εφαρμογής μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012- 2015.

Εγκύκλιος 1589/3.11.2011: Διευκρινήσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της ΚΥΑ 45116/2.2.2011 (ΦΕΚ 354/Β/2011) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις» μετά την έκδοση του Ν. 4014/2011 (ΦΕΚ 209/Α/21.9.2011).

Εγκύκλιος οικ. 145447/23.6.2011: Διευκρινήσεις σχετικά με την ορθή εφαρμογή της ΚΥΑ οικ. 145116/2.2.2011 (ΦΕΚ 354/Β/2011) «Καθορισμός μέτρων, όρων και διαδικασιών για την επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων και άλλες διατάξεις».

Τα πλήρη κείμενα των νομοθετημάτων και των ευρωπαϊκών οδηγιών είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου, στη διεύθυνση: <http://www.elinyae.gr>.

Επιμέλεια: Κωνσταντίνα Καψάλη

1. Σάββατο 21 Ιανουαρίου 2012, ΕΣΝΕ**Σεμινάριο στη βασική υποστήριξη της ζωής και τη χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή (BLS-AED)**

Εθνικός Σύνδεσμος Νοσηλευτών Ελλάδος. Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής, Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης ΓΝΑ ΚΑΤ. Σεμινάριο Βασικής Υποστήριξης της Ζωής και Χρήσης Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή (BLS-AED). Σεμινάριο Καρδιοπνευμονικής Αναζωογόνησης.

Ο Τομέας Επείγουσας και Εντατικής Νοσηλευτικής (TEEN) του Εθνικού Συνδέσμου Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΣΝΕ) στο πλαίσιο του ΦΕΚ Αρ. Φύλλου 219/22-02-2007, περί υποχρεωτικής εκπαίδευσης για όλους τους επαγγελματίες υγείας, δια μέσου του θεσμού της εκπαιδευτικής άδειας, στη βασική υποστήριξη της ζωής και την αυτόματη εξωτερική απινίδωση, πραγματοποιεί σε συνεργασία με το ΓΝΑ ΚΑΤ, σεμινάριο στη βασική υποστήριξη της ζωής και τη χρήση Αυτόματου Εξωτερικού Απινιδιστή (BLS-AED), πιστοποιημένο από το European Resuscitation Council (ERC). Στις 21 Ιανουαρίου 2012, ημέρα Σάββατο θα πραγματοποιηθούν δύο (2) Σεμινάρια (08:30 - 13:00 και 13:30 - 18:00) BLS-AED.

Πληροφορίες: Γραμματεία ΕΣΝΕ 210 7702861 ΚΕΚ ΓΝΑ ΚΑΤ 210 6280335 210 6280667 (Δ. Ανδρικόπουλος)**2.**

International Conference on Process Safety Performance Indicators
31st January-1st February 2012
Sheraton Hotel Brussels Airport - Zaventem
Tel.: +32 2 719 90 90 - Fax: +32 2 719 90 90 - www.cheratonairport.be

31 January 2012 - 1 February 2012 - International Conference on Process Safety Performance Indicators - «Safety In Numbers» Brussels, Belgium
Contact: European Chemical Industry Council and the European Process Safety Centre**Internet:** www.epsc.org/event_details.aspx?Group=Events&Page=safety_in_numbers**6-7 March 2012 - Health and safety: Changing perceptions, the IOSH 2012 Annual Conference Manchester Central, Manchester, UK****Contact:** www.ioshconference.co.uk**4. 18-23 March 2012 - 10th International Congress on Occupational Health - Occupational Health for All: From Research to Practice Cancun, Mexico**
Contact:www.icohcongress2012cancun.org**5.****1-4 April 2012 - 8th Global Congress on Process Safety Houston, Texas, USA****Contact:** AICHE**Internet:** www.aiche.org/conferences/specialty/gcps.aspx**6.****2-4 April 2012 - INRS Occupational Health Research Conference: Health risks associated with mixed exposures Palais des Congrès, 17/19 rue du Grand Rabbin Haguenauer, 54000 Nancy, France****Contact:** Institut National de Recherche et de Sécurité (INRS) in association with PEROSH**E-mail:** mixed-expo2012@inrs.fr**Internet:** www.inrs-mixed-expo2012.fr**7.****6-19 April 2012 - Ergonomics & Human Factors 2012 Blackpool, UK****Tel.:** 01509 234904**E-mail:** s.hull@ergonomics.org.uk**Contact:** www.ehf2012.org.uk/index.shtml**8.****24-26 April 2012 - OH2012 - BOHS Occupational Hygiene 2012 Mercure Holland House Hotel, Cardiff, UK****Contact:** British Occupational Hygiene Society,**Tel:** +44(0)1332 250713**Internet:** www.bohs.org**9. 24-27 April 2012 - The Nordic Work life balance: A trap or opportunity (6202) Oslo, Norway****Contact:** Mia Latta, Director, PhD Nordic Institute for Advanced Training in Occupational Health (NIVA), Topeliuksenkatu 41 a A FI-00250 Helsinki, Finland**Tel:** +358 30 4741,**Fax:** +358 30 474 2497**Internet:** www.niva.org**10.****21-23 May 2012: 2nd international Conference on Well being and Work Lowry Centre, Manchester, UK****Contact:** Local Organising Committee is at the Health and Safety Laboratory, a PEROSH member institute**E-mail:** wellbeing2012@hsl.gov.uk**Internet:** www.hsl.gov.uk/health-and-safety-conferences.aspx

Σκόνες (Μέρος Α')

Επιμέλεια: Φανή Θωμαδάκη

Η βιβλιογραφία που ακολουθεί είναι ενδεικτική. Τα παρακάτω ντοκουμέντα (βιβλία και άρθρα) υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

A cohort mortality and nested case-control study of French and Austrian talc workers / P. Wild ...[et.al.], Occupational and environmental medicine, 2002, 59(2), σ. 98-105

Agricultural health and safety: workplace, environment, sustainability / Helen H. McDuffie (ed.) ...[et.al.]. - Boca Raton: Lewis Publ., 1995. - 617 σ. ISBN 0-87371-617-5

Agricultural seed dust as a potential cause of organic dust toxic syndrome / L.A.M. Smit, ...[et.al.], Occupational and environmental medicine, 2006, 63(1), σ.59-67

Assesment of exposure to organic dust in a hemp processing plant / David Fishwick, ...[et al.], The annals of occupational hygiene, 2001, 45(7), σ. 577-583

Assessment of the exposure of islanders to ash from the Soufriere Hills volcano, Montserrat, British West Indies / A. Searl, A. Nicholl and P.J. Baxter, Occupational and environmental medicine, 2002, 59(8), σ.523-531

Cancer risk from occupational exposure to wood dust: a pooled analysis of epidemiological studies / P.A. Demers, P. Boffetta. - Lyon: IARC, 1998. - iii, 97 σ. - (IARC Technical report ; 30) ISBN 90-832-1444-7

Comparative personal exposures to organic dusts and endotoxin, The annals of occupational hygiene, 1999, 43(2), σ. 107-115

Control of health hazards from crystalline silica: mining operations have a high incidence of "dust diseases of the lung" with 3.4 per 10000 workers experiencing respiratory illness from occupational exposure to dusts / Daniel P. Mahoney, Professional safety, 1999, 44(5), σ. 31-33

Control of inhalable dust in coal mines: the coal mines (control of inhalable dust) regulations 2007: approved code of practice and guidance. - Sudbury, Suffolk: HSE, c2007. - iv, 56 σ. ISBN 978-0-7176-6254-8

Cumulative exposures to dust causes accelerated decline in lung function in tunnel workers / B. Ulvestad ...[et.al.], Occupational and environmental medicine, 2001, 58(10), σ. 663-669

Determinants of exposure to respirable quartz dust in the construction industry / Mieke Lumens, Ton Spee,

The annals of occupational hygiene, 2001, 45(7), σ. 585-595

Development in harmonisation of proficiency testing (for vapours, gasses, and dusts) in the European Union / Peter Stacey, Barry Tylee, Archives of industrial hygiene and toxicology, 1998, 49(4), σ. 307-317

Dust control handbook / Vinit Mody, Raj Jakhete. - Westwood, New Jersey: Noyes, c1988. - x, 257 σ. ISBN 0-8155-1182-5

Dust control in the working environment (silicosis) / A. Andersson, ...[et.al.]. - Geneva: ILO, 1977. - 161 σ. -- (Occupational safety and health series ; 36) ISBN 92-2-101791-5

Dust explosions in the process industries / Rolf K. Eckhoff. - 2nd ed. - Oxford ; UK: Butterworth-Heinemman, 1997. - vii, 633 σ. ISBN 0-7506-3270-4

Dust exposure and impairment of lung function at a small iron foundry in a rapidly developing country / J. Gomes ...[et.al.], Occupational and environmental medicine, 2001, 58(10), σ. 656-662

Estimating factors to convert chinese "total dust" measurements to ACGIH respirable concentrations in metal mines and pottery industries / Bean T. Chen, ...[et.al.], The annals of occupational hygiene, 2000, 44(4), σ. 251-257

Exposure assessment to airborne endotoxin, dust, ammonia, hydrogen sulfide and carbon dioxide in open style swine houses / C.W. Chang, ...[et al.], The annals of occupational hygiene, 2001, 45(6), σ. 457-465

Exposure to crystalline silica, silicosis, and lung disease other than cancer in diatomaceous earth industry workers: a quantitative risk assessment / R. Park ...[et. al.], Occupational and environmental medicine, 2002, 59(1), σ. 36-43

Exposure to rubber fume and rubber process dust in the general rubber goods, tyre manufacturing and retread industries / G. Cox, A.A. Dost, D. Redman, The annals of occupational hygiene, 2000, 44(5), σ. 329-342

Exposure to tremolite asbestos and respiratory health in Swedish dolomite workers / A.I. Selden ...[et.al.], Oc-

cupational and environmental medicine, 2001, 58(10), σ. 670-677

Exposures to quartz, diesel, dust, and welding fumes during heavy and highway construction / Susan R. Woskie ...[et.al.], American industrial hygiene association journal, 2002, 63(4), σ. 447-457

Flour dust: risk assessment document / Health and Safety Executive. -- Sudbury ; Suffolk: HSE, 1999. - iv, 76 σ. ISBN 0-7176-2479-X

Increase in interleukin-6 and fibrinogen after exposure to dust in tunnel construction workers / B. Hilt ...[et. al.], Occupational and environmental medicine, 2002, 59(1), σ. 9-12

Industrial dust explosions (1986 June 10-13: Pittsburgh, Pennsylvania: symposium on industrial dust explosions sponsored by ASTM , Committee E-27 on hazard potential of chemicals / Kenneth L. Cashdollar, Martin Hertzberg. - Baltimore: American Society for Testing and Materials, 1987. - 362 σ. ISBN 0-8031-0957-1

Inflammatory potential of dust from waste handling facilities measured as IL-8 secretion from lung epithelial cells in vitro / Leila Allermann, Otto Melchior Poulsen, The annals of occupational hygiene, 2000, 44(4), σ. 259-269

International report on the prevention and suppression of dust in mining, tunneling and quarrying: 5th / ILO. - Geneva: ILO, 1980. - 106 σ. - (Occupational safety and health series ; 40) ISBN 92-2-101899-7

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

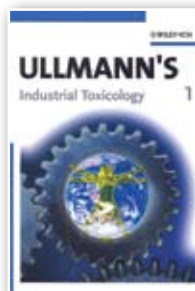
Επιμέλεια: Σπύρος Δοντάς

Toxicology and Risk Assessment – A Comprehensive Introduction

Συγγραφείς: Συλλογικό
Εκδότες: Helmut Greim, Robert Snyder
Εκδοτικός οίκος: John Wiley & Sons, Ltd
Σελίδες: 677
Έκδοση: 2008
ISBN: 978-0-470-86893-5

Η σχέση επαγγελματικής τοξικολογίας και εκτίμησης της επικινδυνότητας απασχολεί κάθε ευσυνείδητο τεχνικό ασφάλειας ή γιατρό εργασίας που επιθυμεί να εμβαθύνει στα προβλήματα του χώρου του. Η έκθεση σε επικίνδυνους χημικούς παράγοντες ακολουθείται από τοξικοκινητικές και τοξικοδυναμικές φάσεις εντός του οργανισμού. Κατά συνέπεια, η προστασία της υγείας προϋποθέτει ακριβή γνώση των σχετικών μηχανισμών. Το παρόν βιβλίο, προϊόν συνεργασίας γερμανών και αμερικανών ειδικών, αποτελεί μια (υψηλού επιπέδου) εισαγωγή στο αντικείμενο. Καλύπτει τις βασικές αρχές και μεθόδους της τοξικολογικής επιστήμης, προσφέρει προσεγγίσεις στην εκτίμηση της επικινδυνότητας και, τέλος, εξετάζει την τοξικότητα ορισμένων κατηγοριών χημικών ουσιών.

ULLMANN'S Industrial Toxicology Volume 1 – Toxicology in Occupational and Environmental Setting

Συγγραφείς: Συλλογικό
Εκδότες: Wiley-VCH
Εκδοτικός οίκος: Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA
Σελίδες: 647
Έκδοση: 2005
ISBN: 978-3-527-31247-4

Η πολύ γνωστή γερμανική Εγκυκλοπαίδεια Βιομηχανικής Χημείας Ullmann's, στη σειρά της για τη βιομηχανική τοξικολογία, εκδίδει τον τόμο αυτό, του οποίου αντικείμενο είναι η επαγγελματική και η περιβαλλοντική τοξικολογία. Ιδιαίτερα εκτενής αναφορά γίνεται στους μηχανισμούς απορρόφησης, κατανομής και βιομετασχηματισμού των χημικών ουσιών. Το βιβλίο περιέχει και κατατοπιστικά κεφάλαια για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, την ασφάλεια κατά τη μεταφορά, τη χρήση και την αποθήκευση των χημικών, καθώς και τις νομοθετικές απαιτήσεις ασφαλείας σε Ευρώπη και Αμερική.

Risk Assessment of Chemicals – An Introduction

Συγγραφείς: Συλλογικό
Εκδότες: C.J. van Leeuwen, T.G. Vermeire
Εκδοτικός οίκος: Springer
Σελίδες: 686
Έκδοση: 2007 (Second Edition)
ISBN: 978-1-4020-6101-1

Παρά τον τίτλο του (εισαγωγή), εμβαθύνει αρκετά στους μηχανισμούς εκπομπής, μεταφοράς, απορρόφησης, συσώρευσης και βιομετασχηματισμού χημικών ουσιών. Παρουσιάζονται μοντέλα έκθεσης, τοξικολογικές μέθοδοι και πολιτικές διαχείρισης των βιομηχανικών χημικών σε Ευρωπαϊκή Ένωση, ΗΠΑ, Ιαπωνία και Καναδά. Οι συντελεστές του έργου είναι, κυρίως, ολλανδοί, αλλά και άλλοι ευρωπαίοι ή αμερικανοί ειδικοί.

Εκπαιδευτικά προγράμματα που υλοποιούνται από τα Κ.Ε.Κ. του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Το Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., στο πλαίσιο των καταστατικών του αρχών, διενεργεί σεμινάρια κατάρτισης **εργοδοτών, εργαζομένων και ελεύθερων επαγγελματιών**, στοχεύοντας στην επιμόρφωση και την υποκίνησή τους στην εφαρμογή κανόνων και καλών πρακτικών Επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας (Υ&Α). Τα σεμινάρια επαναλαμβάνονται, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, σε όλα τα παραρτήματα του Κ.Ε.Κ. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Ενδεικτικοί τύποι σεμιναρίων είναι οι ακόλουθοι:

- **Ενδοεπιχειρησιακά Σεμινάρια.** Η διάρκειά τους ποικίλει. Καθορίζεται από τις προτεραιότητες και τα θεματικά πεδία, στα οποία η κάθε επιχείρηση επιθυμεί να δώσει βαρύτητα. Το βασικό πακέτο ενδοεπιχειρησιακού προγράμματος είναι 4ωρης διάρκειας και περιλαμβάνει τα εξής αντικείμενα: γενικά θέματα Υ&Α, πυροπροστασία, ηλεκτρικός κίνδυνος, εργονομία-μυοσκελετικές παθήσεις.

Το πρόγραμμα αυτό είναι μεταβλητό και μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες της επιχείρησης, καλύπτοντας ποικίλα θεματικά πεδία. Κατόπιν αιτήματος από την επιχείρηση και σχετικής συνεννόησης, **παρέχεται και υπηρεσία επί τόπου επίσκεψης κλιμακίου εμπειρογνωνών του Ινστιτούτου**, οι οποίοι παρατηρούν το χώρο εργασίας, εντοπίζουν τις ανάγκες εκπαίδευσης και συλλέγουν υλικό, προκειμένου η εκπαίδευση να είναι το δυνατόν προσαρμοσμένη στις ανάγκες και την καθημερινότητα της επιχείρησης.

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ¹ διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων**». Απευθύνεται σε στελέχη επιχειρήσεων και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Βιομηχανίες**. Το περιεχόμενο του προγράμματος καλύπτει τις απαιτήσεις του Ν. 3144/03, εγκρίνεται από το Συμβούλιο Υ&Α της Εργασίας (Σ.Υ.Α.Ε.) του Υπουργείου Εργασίας, ενώ με το πέρας του, **χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό για μείωση της απαιτούμενης προϋπηρεσίας για ανάληψη των καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας, για μεν τους αποφοίτους Πανεπιστημίων από δύο (2) σε ένα (1) έτος, για δε τους αποφοίτους ΤΕΙ από πέντε (5) σε δύο (2) έτη από κτήσεως του βασικού τίτλου σπουδών (πτυχίου).**

- **Τεχνικών Ασφάλειας αποφοίτων ΑΕΙ¹ διάρκειας 100 ωρών** με τίτλο «**Υγιεινή & Ασφάλεια - Πρόληψη Ατυχημάτων στα Τεχνικά Έργα**». Απευθύνεται σε στελέχη τεχνικών εταιρειών και ελεύθερους επαγγελματίες, οι οποίοι στοχεύουν στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας σε **Τεχνικά Έργα**. Για τα συγκεκριμένα σεμινάρια ισχύουν οι ίδιες προϋποθέσεις, ενώ χορηγούνται ιδίου τύπου βεβαιώσεις παρακολούθησης με τα σεμινάρια Βιομηχανίας.

- **Εργοδοτών επιχειρήσεων Β' και Γ' κατηγορίας επικινδυνότητας διάρκειας 35 και 10 ωρών** αντίστοιχα, με θέμα «**Ο Εργοδότης ως Τεχνικός Ασφάλειας**». Στόχος του προγράμματος είναι η επιμόρφωση εργοδοτών μικρών επιχειρήσεων (< από 50 εργαζομένων) στην ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας στις επιχειρήσεις που διατηρούν. Τα σεμινάρια εγκρίνονται, ως προς το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις υλοποίησης από το Σ.Υ.Α.Ε., **ενώ χορηγείται βεβαίωση παρακολούθησης, που αποτελεί αποδεικτικό προσόντων για ανάληψη καθηκόντων Τεχνικού Ασφάλειας.**

- **Σεμινάρια Επιτροπών Υ&Α της Εργασίας (Ε.Υ.Α.Ε.), διάρκειας 20 ωρών**, με τίτλο «**Υ&Α της Εργασίας - Ο ρόλος των Ε.Υ.Α.Ε.**». Τα σεμινάρια αφορούν μέλη εκλεγμένων Επιτροπών Υ&Α επιχειρήσεων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για θέματα Υ&Α της Εργασίας, ώστε να τους καταστήσει ικανούς αρωγούς της επιχείρησης και του Τεχνικού Ασφάλειας, στην εφαρμογή κανόνων που προάγουν την ασφάλεια και την υγεία στους εργασιακούς χώρους.

- **Επιμορφωτικά σεμινάρια σε θέματα επαγγελματικής υγείας, διάρκειας 20 ή 30 ωρών**, με τίτλο «**Επαγγελματική Υγεία**». Απευθύνονται σε ιατρούς όλων των ειδικοτήτων και σκοπό έχουν την ενημέρωσή τους για το θεσμό του Ιατρού Εργασίας και τα ζητήματα Υγιεινής & Υγείας της Εργασίας.

- **Εξειδικευμένα μικρής διάρκειας (10 ωρών).** Στοχεύουν στην εκπαίδευση των ενδιαφερομένων σε συγκεκριμένα προεπιλεγμένα θεματικά πεδία. Τα σεμινάρια εκτελούνται σε ολιγομελή τμήματα που δεν ξεπερνούν τους 15 εκπαιδευόμενους. Ενδεικτικοί τύποι εξειδικευμένων σεμιναρίων μικρής διάρκειας είναι οι ακόλουθοι:

- «**Χρήση Ανυψωτικών Μηχανημάτων-Περονοφόρα**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: νομοθεσία, έλεγχοι ανυψωτικών μηχανημάτων, περονοφόρα, χειρισμός και ασφάλεια περονοφόρων κ.λπ.).

- «**Πρώτες Βοήθειες**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: βασική υποστήριξη ζωής, αυτόματη εξωτερική ανινίδωση, κατάγματα, τραυματισμοί κεφαλής κ.λπ.).

- «**Εργονομία**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, μέθοδοι εκτίμησης κινδύνων, εργονομικοί παράγοντες κ.λπ.).

- «**Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικού Κινδύνου**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνων, δίστες ελέγχου, διακρίβωση κινδύνων Υ&Α - ποσοτικός προσδιορισμός, σχεδιασμός παρεμβάσεων-λήψη μέτρων κ.λπ.).

- «**ΣΑΥ - ΦΑΥ**» (ενδεικτικά θέματα εισηγήσεων: μεθοδολογία σύνταξης ΣΑΥ-ΦΑΥ, υποχρεώσεις παραγόντων τεχνικού έργου, προετοιμασία εργοταξίου, μέτρα προστασίας ανά φάση του έργου κ.λπ.).

1. Σύμφωνα με το ν.2916/2001, τα ελληνικά Πανεπιστήμια, τα Πολυτεχνεία και τα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) χαρακτηρίζονται ως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)

Πληροφορίες για συμμετοχή στα σεμινάρια στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου <http://www.elinyae.gr> και στις κατά τόπους γραμματείες των Κ.Ε.Κ.

ΑΘΗΝΑ: Λιοσίων 143 και Θειοτόν 6, Πλατεία Αττικής, Τηλ.: 210 8200136, 210 8200111, 210 8200139, φαξ: 210 8200103

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: 26ης Οκτωβρίου 90, Περιοχή Σφαγεία, Porto Center, Γ/ κτήριο, 1ος όροφος. Τηλ.: 2310 501020, 2310 501033, φαξ: 2310 501055

ΙΩΑΝΝΙΝΑ: Καπλάνη 7, Τηλ.: 26510 83290, φαξ: 26510 83294

ΤΡΙΠΟΛΗ: Γρ. Λαμπράκη και Σπηλιωτοπούλου 1, Πλ. Κολλοκοτρώνη, Τηλ.: 2710 221100, φαξ: 2710 221122

ΒΟΛΟΣ: Αθαλάνας 33 και Κωλέτη, Τηλ.: 24210 91670, φαξ: 24210 91671

ΚΟΜΟΤΗΝΗ: Αιθίνης Ιωαννίδου 9 & Γ. Μανούδη, Τηλ./φαξ: 25310 84603

ΗΡΑΚΛΕΙΟ: Λεωφ. Ανδρ. Παπανδρέου 61, Τηλ. 2810 215220, φαξ: 2810 215221

<http://www.elinyae.gr>